

brown

book

**THE BOOK WAS
DRENCHED**

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200920

UNIVERSAL
LIBRARY

ಓಂ ಅಶಾಂತಿಃ

ರಸಿಕರಂಗ

ಕಾವ್ಯಪ್ರಕಾಶನಸಮಿತಿ—ಳ

೧೯೫೧

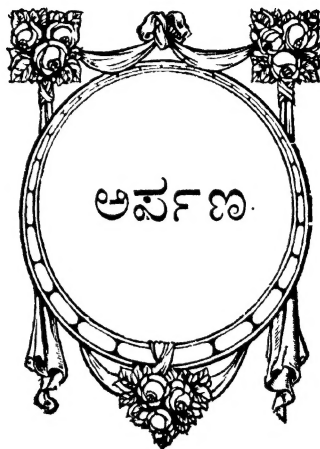
ಸಾದಾಪ್ರತಿ ರೂ. ೧-೦-೦

ಉತ್ತಮಪ್ರತಿ ರೂ. ೧-೫-೦

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಪ್ರೊ. ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳ
ವಿಲಿಂಗಡನ್ ಕಾಲೇಜು
ವಿಶ್ವಮಜಾಗ,
ಸಾಂಗಲಿ.

[ಮೊದಲನೆಯ ಆವೃತ್ತಿ]

ಮುದ್ರಕರು :
ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎನ್. ದೇಶಪಾಂಡೆ,
ಎಂ. ಎ., ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ.
ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಶ್ರೀಗಣಪತಿ ಸಂಸ್ಥಾನ ಪ್ರೆಸ್
ಸಾಂಗಲಿ.

ಸವಿಬಗೆಯೆ ಸವಿಬಾಳೆ
ಸವಿನುಡಿಯ ಸೊಗಸಾಗೆ
ಕನ್ನಡಸರಸತಿಯ ಸಹಜ ಶ್ರೀನಿವಾಸ-
ಮಾಸ್ತಿಯವರಿಗೆ

—ರಸಿಕರಂಗ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಇದು ನನ್ನ ಮೂರನೆಯ ಕವನಸಂಗ್ರಹ. 'ಅಪಾರ ಕರುಣೆ' ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಪಂಚ ಎಂಬೆರಡು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕವನಗಳನ್ನು ಪವಣಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕವಿವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಧಾನನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಕವಿಯ ಸ್ವಾನುಭವಪ್ರಪಂಚ ಇಲ್ಲಿ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಕವನಗಳನ್ನು ಕಾಲಕ್ರಮದಿಂದ ಜೋಡಿಸಿದೆ. ಕವನಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ನೆರವಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಯಾವುದೂ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಈ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವ, ಅದರ ಏರು-ಇಳಿತ, ವಿವಿಧಲಹರಿ, ವಿಚಾರಪ್ರಣಾಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಮಗ್ರಿಯಿದೆ. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಗ್ರಹವೇ ಒಂದು ಕವನರೂಪವಾದ ಮುನ್ನುಡಿಯಂತೆ ನೆರವಾಗಬಹುದು. 'ಕಾವ್ಯಪ್ರಕಾಶನ ಸಮಿತಿ' ಯ ಪ್ರಕಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಾಹಸ. ನಾಲ್ಕೂ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ ಎರಡುಸಾವಿರವರೆಗೆ ವೆಚ್ಚ ಬಂದಿದೆ. ಸಮಿತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೆನೆದು ಕನ್ನಡಿಗರು ಈ ವರೆಗಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕಟನೆಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಮುದ್ರಣದ ಅಂದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಗಣಪತಿ ಸಂಸ್ಥಾನ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ವಿಶ್ರಾಮಬಾಗ
೨೦-೬-೧೯೫೧

}

ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ

ಪರಿವಿಡಿ

		ಪುಟ
೧.	ನಾನು	೧
೨.	ತರಳ ಜೀವನ	೨
೩.	ಕೊರತೆ	೩
೪.	ಕಳೆದ ವರುಷವೆ	೪
೫.	ಮಾನಸಮರಾಳ	೬
೬.	ಹರಕೆಯ ಕೈ	೮
೭.	ದೀಪಸ್ತಂಭ	೧೦
೮.	ಸೋದರತ್ತಿಗೆ	೧೧
೯.	ಕಾಯೆ ತಾಯೆ	೧೩
೧೦.	ಯತಿವರನೆ	೧೫
೧೧.	ಇನ್ನಾದರೂ ಎಚ್ಚರು	೧೭
೧೨.	ಕೇಳುತಿದೆ ಆಹ್ವಾನ	೨೧
೧೩.	ವಿನಾಯಕನಿಗೆ	೨೯
೧೪.	ಒಂದು ಚಿತ್ರ - ಒಂದು ದರ್ಶನ	೪೧
೧೫.	ಸಿದ್ಧಿಯ ಸೆತಗು	೪೬
೧೬.	ಹಾರೈಕೆ	೪೭
೧೭.	ಪರಿಮಳೆ	೪೮
೧೮.	ಮೂಕತೆ	೫೦
೧೯.	ಮುಗಿಯಲಿಹ ವರುಷ (೧೯೪೪)	೫೨
೨೦.	ಜಾದುಗಾರಿಕೆ	೫೪
೨೧.	ಜೀವನವೆ	೫೫
೨೨.	ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣು	೫೬
೨೩.	ಜೀವನದ ಜೊತೆಗಾತಿ	೫೯

೨೪.	ಅರವಿಂದಮಹಾರಂದನೇ !	...	೬೫
೨೫.	ಅಗ್ನಿದಿವ್ಯ	...	೬೬
೨೬.	ಗುರುವೆ	...	೬೯
೨೭.	ನೆಳಲಿನ ತಂಪೆ !	...	೭೦
೨೮.	ಅಪೇಕ್ಷೆ - ಉಪೇಕ್ಷೆ	...	೭೨
೨೯.	ಪಾವನ ಕೃತುವೆ	...	೭೩
೩೦.	ಒಂದರೆಕ್ಷಣ	...	೭೫
೩೧.	ಪ್ರೀತಿನಾತೆ !	...	೭೭
೩೨.	ಆತ್ಮತಪಸಿ	...	೮೧
೩೩.	ಓಂ ಅಶಾಂತಿಃ	...	೮೩

ನಾನು

ನಾನು ನಾನು ಎಂದರೇನು ?
ಸ್ವಲ್ಪದರಲಿ ಹೇಳಲೇನು ?
ನಾನು ತಿಳಿವ ಹಾಗೆ ನಾನು
ನಾನು ನನ್ನ ಕಾಮಧೇನು.

ನಾನು ಎನಲು ಎಲ್ಲರಿಂದ
ಬೇರೆಯಾದ ಮೈಯ ಅಂದ
ಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಚಿಂದ
ಇಷ್ಟೆ ತಿಳಿವದೆ ಬಿಸವಂದ ?

ನಾನು ಎಂಬ ಇಂಥ ಹೊಳೆಯ
ನಾನು ಈ ಬಲ್ಲೆ ಗೆಳೆಯ
ನಾನು ಎಂಬ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ
ಮುಳುಗಲಿಲ್ಲ. ಧುಮುಕುತ್ತಲ್ಲಿ

ರತುನದೊಡನೆ ಏಳುತಿಹರು
ಮುಳುಗಿದವರು ಹೇಳುತಿಹರು
ನಾನು ನಿಶ್ಚ ಒಂದೆ ಎಂದು
ಇಂತಿದೆನಗೆ ತಿಳಿವು.

ತರಳಜೀವನ

ನಿನ್ನ ಕರುಣಾವಲಂಬನ
ನನ್ನ ಈ ತರಳ ಜೀವನ
ಅರಿತರಿತು ಜಾರುತಿರುವೆನು
ಮರೆಮರೆತು ದೂರುತಿರುವೆನು
ನೀನಿತ್ತ ದೇಹಯಾತ್ರೆಯ
ತುಂಬಿದೀ ಪುಣ್ಯಪಾತ್ರೆಯ
ತಿರುತಿರುಗಿ ತೆರವು ಮಾಡುವೆ
ಮರಳ ನೀ ತುಂಬಿ ನೀಡುವೆ
ಮಸುಳಿಸಿರೆ ನನ್ನ ಕಾಣಿಕೆ
ಹುಸಿಯಾಗೆ ಹಲವು ಹೂಣಿಕೆ
ಕಳವಳಿಸಿ ಕುಗ್ಗಿ ನಾನಿರೆ
ಹೊಸ ಹುರುಪುಬುಗ್ಗೆ ನೀ ಬರೆ
ಕುಣಿಕುಣಿದು ಮುಂದೆ ಸಾಗುವೆ
ಕಣಕಣವು ನಿನ್ನದೆನ್ನವೆ.
ಮೋಹಮನುತೆಗಳ ಮಾಲೆಯು
ಇದುವೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಲೀಲೆಯು.

ಕೊರತೆ

ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಾಳಿನೆಳೆಯ ಬಾಳೆಯೆಲೆಯ ಸುಳಿಯನು
ಕೊರತೆಯೆಂಬ ಕೊಯ್ತದಲಗು ಕೊರೆಯುತ್ತಿಹುದನರಿವೆನು.
ಬೇರಿನಿಂದ ಚಿಮ್ಮಿಬರುವ ಜೀವರಸದ ಝರಿಯನು
ಮರೆವೆನೆಂತು ಮರಳಿ ಸುಳಿಯ ಬೆಳೆಸುವದರ ಪರಿಯನು. ೧

ವೈಯು ಮನವು ಸೋತು ಸುರಳಿಯಾಗಿ ಹುಳದ ಹಾಗಿರೆ
ಅಯ್ಯೊ ಎಂದು ಕೊರಗಿ ಕುಸಿವೆ ಬಾಳದೆಂತೊ ಸಾಗಿರೆ
ಮತ್ತೆ ಹರುಷ ಚಿತ್ತದಂತರಾಳದಿಂದ ನೂಗಿರೆ
ಸುರುಳಿ ತೊರೆದು ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿರುವೆ ಬಾನವರಿಗೆ ತೂಗಿರೆ. ೨

ಮನೆಯ ಹಸುಳೆ ಬೆಳೆಯದಾಗೆ ನೆಲವ ಹೊಸೆದು ಸರಿಯಲು
ಬಾಳಿನೊಂದು ಸುಖದ ಸುಗ್ಗಿ ಹೋಯಿತೆಂದು ಜರಿಯಲು
ಜಗದ ಮನೆಯ ಮಗುಗಳಾಟ ಕಣ್ಣಿನೆಡೆಗೆ ಹರಿಯಲು
ತಣೆಯೆ ಕಂಡು ಜೀವ ಕುಣುವುದೆಲ್ಲ ನೋವು ಮರೆಯಲು. ೩

ಒಲಿದ ಮಡದಿ ಗೋಳೆ ತೀವಿದಂಥ ಬಾಳ ಶಪಿಸುತ
ಇರಲು ಮೊರೆವೆ ಜನ್ಮವೆಂಥ ಶಾಪವೆಂದು ತಪಿಸುತ
ಒಲವು, ಆಶೆ, ಬಲವು ವೈಯ ಮುತ್ತಿ ಸುತ್ತುವರಿಯುತ
ನಿಲತು ನಲಿವೆ ತುಂಬುಹೊಳೆಯ ಹಾಗೆ ಸೂಸಿ ಹರಿಯುತ. ೪

ಕಳೆದ ವರುಷವೆ

ಕಳೆದ ವರುಷವೆ ! ಮೊಳೆವ ವರುಷದ
ಮೊದಲ ದಿನದಲಿ ನಿಂದು ನಿನ್ನಯ
ಕೈಕುಲುಕಿ ಬೀಳ್ಕೊಳ್ಳುವೆ ಕೈಕೊಳು ನನ್ನ ಈ ನಮನ.
ಹರಸು ಒಸಗೆಯ ಸರಸವೆನ್ನುತ ಮುಂದಿನೀ ಗಮನ.

೧

ಎಂದಿನಂದದಿ ನವಯುಗಾದಿಯು
ಇಂದು ಬಂದಿದೆ ಮುಂದುನೋಟಕೆ
ಬಾಳ ಕರೆಯುವ ಗಾಳಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಬೀಗಿ ಬೀಸುತಿದೆ
ಬೆಳಕು ಹೊಸಹೊಸದಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತ ಕಿರಣ ಸೂಸುತಿದೆ.

೨

ಮೂಕ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಾವಭಾವದ
ಹಾಗೆ ಕಾಣುವ ಚಲನವಲನವು
ತಿಳಿವ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನಿತ್ಯಲೀಲಾಲೋಲ ರಸಿಕನದು
ಕುಣಿತಮಣಿತವೆ ಆಗಿ ತೋರಿದೆ ಮರೆಯ ತೆರೆತೆರೆದು.

೩

ಅಲ್ಲಿ ಬೇವಿನ ಮರದಿ ತುರುಗಿದೆ
ಅಚ್ಚ ಹಸುರೆಲೆ ಹೊಚ್ಚಹೊಸ ಹೂ
ಕಹಿಯ ಸಿಹಿಯನು ಸೊಬಗುಸೂರೆಯ ಹೊರಗೆ ಹೊಮ್ಮಿಸುತ್ತ
ಸೃಷ್ಟಿದೇವನ ನಿಚ್ಚಜವ್ವನ ಪರಿಯ ಸೊಮ್ಮಿಸುತ್ತ.

೪

ಕೆಂದುಟಿಯ ಕೆಂದಳಿರ ಮಾವಕೊ
ಹೂತು ಕಂಪಿನ ಮದವ ಬೀರಿದೆ,
ಮುಟ್ಟಿ ಮಾಸುವ ಚೆಲುವ ಸಿರಿಸಲ ಮತ್ತೆ ಮೂಡಿಹುದು
ಅಚ್ಚಕಂಪಿನ ಹಣ್ಣತೊಡಿಗೆಯ ಆಲ ಸೂಡಿಹುದು.

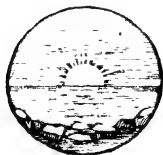
೫

ಇಲ್ಲಿ ಬಾಣತಿಬಣ್ಣ ಬಸರಿಯ
ಮರವು ತನ್ನೆಲೆ ಮಣ್ಣು ಗೂಡಿರೆ
ವಿಗಡವಾಗಿಯೆ ಬರಿಯ ರೆಂಬೆಯ ಮೈಯ ಚಾಚಿಹುದು
ಜೊಳ್ಳ ಬಾಳಿದು ಏತಕೆಂಬೊಲು ಕೊರಗಿ ಯೋಚಿಹುದು. ೬

ಪರುಷ ವರುಷವೆ ! ಹಂಬಲೊದವಿಸಿ
ಎಂಥ ಎದೆಝುಲ್ಲುಗಳ ಸಲ್ಲಿಸಿ
ಸೋಲಮಾಲೆಯ ತೊಡಿಸಿ ಜೀವನ ಗಾಸಿಗೈದಿರುವೆ !
ಆಸೆಬುರುಜನು ಕೆಡವಿ ಕಡುನಗೆನಗುತ ನಿಂದಿರುವೆ ! ೭

ಜೋಕೆ ಎಂಬುದೆ ನಿಚ್ಚದುಸಿರನು
ಮಾಡಿ ಬದುಕಿರೆ, ತಿಳಿಯದಂತಿರೆ ಜೋಲಿಹೊಡೆಯಿಸಿ
ಮರೆಯ ಬರಸಿಡಿಲಾಗಿ ದುಗುಡವು ಎರಗಿ ಬಂದಿಹುದು
ಸುಖದ ಸ್ವಪ್ನವ ಸುಟ್ಟುಕಲಕನು ಮಾಡಿ ಸಂದಿಹುದು ! ೮

ಹೃದಯವಿದರಲಿ ಮೇರುವಂದದಿ
ಧೀರವಾಗಿಸಿ ಬಾಳುವಂದದಿ
ಹೊಸತು ಬಲವನು ತಿಳಿವ ನೀಡುತ, ಮುಂದೆಸಾಗುವಗೆ
ಪರುಷವಾಗುತ ಹರುಷವಾಗಲಿ ನಿನ್ನ ಹೋಗಿನಗೆ. ೯

ಮಾನಸಮರಾಳ

ಮಾನಸಮರಾಳ ! ಮರಳಿ ನೆಗೆದೇಳ
ಕಲುಷಿತ ಕರಾಳ ಕೊಳದಿಂದ ಮೇಲೆ
ಕದಡಿ ಕೊಳೆಯಾದ ಪಕ್ಕಗಳ ಬಿದಿರಿ
ನಿರ್ಫಲನಿರಾಳಸರದಲ್ಲಿ ತೇಲೆ.

೧

ತಿಳಿಬಿಳಿದುವುಗಳ ನಿನ್ನ ನಯನವುರು
ಮಲಿತ ಜಲವುಂಡು ಮಾಸಿ ಹೋಗಿಹುದು
ಮುಗಿಲನೆ ಮುದ್ದಿಪ ನಿನ್ನಯ ನೋಟವು
ಮೀನದ ಕಣ್ಣಳ ಬಂದಿಯಾಗಿಹುದು.

೨

ಎತ್ತರದ ಗಿರಿಯ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ
ಚೆಲುಗೊರಳ ತೂಗಿ ಒಯ್ಯಾರದಿಂದ
ಮೆಲ್ಲಡಿಯನಿಡುವ ಚೆಲ್ಲವನು ತೊರೆದು
ಜೊಂಡಿನಲಿ ಸಿಲುಕಿ ನೀನಿಹುದೆ ಚೆಂದ ?

೩

ಕಾಣದೊಲು ನೀರಿನೊಳು ಬೇರಿಳಿಸಿದ
ಅಂತರಗಂಗೆಯು ಮಾಮಾಯೆಯಾಗಿ
ಹಸುರೆಲೆಯ ಹಾಸಿ ಹಸೆಗೆ ಕರೆದೊಡನೆ
ಒಸೆದು ಬೆರೆತಿರುವೆ ಕೆಳಕೆಳಗೆ ಬಾಗಿ.

೪

ಕೊರಗದಿರು ನೀನು ಕೊರಳೆತ್ತಿ ನೋಡು
ಮರುಗಿ ಮುಂದರಿಯೆ ಕಾಲವನುಕೂಲ
ಅಗಸದ ಹಿರಿಯ ಹಕ್ಕಿಯುಲಿ ಕೇಳು
ಹಾರು ಹಾಕುತ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ತಾಲ.

೫

ಹಾರಿ ಹುರಿಗೊಂಡು ಮೇಲೇರಿ ಏರಿ
ಅಪಾರ ನೀಲದಿ ವೈಯ ನೀ ತೂರು
ಮೋಡಗಳ ಬೆಳ್ಳಬೆಳಗಿನಲಿ ಮಿಂದು
ಸತ್ವಶಿರೋಮಣಿಯಾಗಿ ಮುನ್ಸಾರು.

೬

ಧವಳಗಿರಿಶಿರದಿ ಮಾನಸದ ಸರದಿ
ಇಳಿದು ತಿಳಿನೀರಿನೊಳು ಈಜಾಡು
ನಿನ್ನ ಪಡಿನೆಳಲ ನೋಡುತ ನಲಿಯುತ
ಅಮರಸುಖಶಾಂತಿಕಾಂತಿಯ ಕೂಡು.

೭

ಹರಕೆಯ ಕೈ

ನಿನ್ನ ಹರಕೆಯ ಕೈಯ ಹೊಂದಿ ತಣಿದೆನು ತಾಯೆ
ಬನ್ನವೇನೇ ಬರಲಿ, ಇರಲಿ ನಿನ್ನಭಯಭಾಯೆ ! || ಪ ||

ನಾಡನಲಿಯನು ತೊರೆದು ದೂರದೂರಕೆ ನಡೆದು
ಕಾಡುಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾ ಸಾಗಿದೆ
ನೇಸರನ ಮರೆಮಾಡಿ ನೆರೆದ ಮರಬಳ್ಳಿಗಳು
ಹಾಸಿರುವ ನೆರಳಲ್ಲಿಯೇಬಾಗಿರೆ.

೧

ಏನೊ ಏಕೋ ಕುಳಿತೆನಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲಿನಲಿ
ಮುನ್ನರಿವು ಇಲ್ಲದಲೆ ಮರುಳನಂತೆ
ಕುಳಿಕುಳಿತು ತುಳಿತುಳಿದು ಕಲ್ಲಹಾಸುಗೆಯನ್ನು
ಕೆಳಗಾಲಿನಿಂದೊದೆದೆ ಗರುವನಂತೆ.

೨

ಮರುಚಣದಿ ಕಣ್ಣಿಳಿಸಿ ಕೆಳಕಂಡೆ ಬೆರಗಿನಲಿ
ಹಿರಿಯ ಚೆಲುವಿನ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯೊಂದು
ಬೇವಸದಿ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಉರಿಯೆದ್ದು ಮೇಲೆದ್ದೆ
ಸಾವಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ನೊಂದುಬೆಂದು.

೩

ತುಳಿದ ಕಲ್ಲನು ತೊರೆದು ಮರುಕದುರಿಯಲಿ ನಿಂದು
ಹೊಳೆವ ಚೆನ್ನದ ಬೊಂಬೆಯಾಗಿ ನಿಲಲು
ಕುರುಡು ಕಂಗಳತನವು ಕಳೆದು ತಿಳಿವಿನ ತೊರೆಯು
ಗರುವಬಿಂಕವ ಮೀರಿ ಹರಿಯುತಿರಲು.

೪

ನೆಲದಿಂದಲೊಯ್ಯೊಯ್ಯನೇರಿ ನೀ ಬೆಳೆಬೆಳೆದು
ಕೆಲದಲ್ಲಿ ನಿಂದೆಯಲಿ ಲೋಕಮಾತೆ !

ನಿನ್ನ ನೋಟದಿ ನಾನು ಬಿಲ್ಲುಬೆರಗಾಗಿರಲು
ನನ್ನ ತಲೆಯಲಿ ನಿನ್ನ ಕೈಯನಿತ್ತೆ.

೫

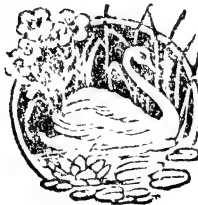
ಅಭಯಹಸ್ತವ ಕಂಡು ಕೃಪೆಯ ಕಡಲೆನ್ನೆಡೆಗೆ
ಶುಭದ ತೆರಿಗೈಯ ಸಾರ್ಜಿತು ಎಂದೆ
ಕನಸಿನಲಿ ಕಂಡರೂ ಬಾಳ ಬೆಳಗಿಸುವ ಹಿರಿ-
ನನಸೆಂದು ನಾ ಹಿಗ್ಗಿನಲಿಯೆ ಮಿಂದೆ.

೬

ದುಕ್ಕದುಮ್ಮಾನಗಳ ಸಿಡಿಲಿನೇಬಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ
ತಕ್ಕ ತಿಳವನು ಪಡೆದು ಅರಿತನೀಗ
ಆರಡಿಯ ನಾಸಿಡಲು ಸರಿವಾರಿಯಲಿ ನೀನು
ನೂರು ಗಾವುದ ಹರಿದು ಒಲಿವೆಬೇಗ.

೭

ಮನುಜಮತಿಯರಿಯಲಾರದ ದಯೆಯ ಅಪುಮಿತ
ಕಣಜವೇ ! ಧನ್ಯನಾನಿಂದು ಧನ್ಯ !
ನಿನ್ನ ಕಂಡಿಹ ಕನಸು ನಿಚ್ಚನಂದಾದೀಪ-
ದನ್ನವಾಗಲಿ ಬೆಳೆಯೆ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯ !

ದೀಪಸ್ತಂಭ

ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ನೀರೆ ನೀರಾದ ಕಡಲಿನ ಹರವು
ಎತ್ತಲೂ ಏರೇರಿ ಬರುವ ತೆರೆ ಸಾವಿರವು
ಇದು ಏನು ಯಾಕೆಂದು ತಿಳಿವ ಬಗೆನಾವೆಗಳು
ಮದದಿ ಸುಳಿದಾಗಿಹವು ಬರಿ ಮೂಡುಮುಳುಗುಗಳು.
ಎಂದಿಗೂ ಇದ್ದಂತೆ ಇಹುದು ಈ ಮುನ್ನೀರು
ಇಂದಿಗೂ ಇದರಾಳವರಿತವರು ಅದು ಯಾರು ?
ಅರಿಯಹೋದರೆ ಹೆಮ್ಮೆ ತಳಕಾಣುವುದು ಒಮ್ಮೆ
ಇರುವುದಿದ್ದಂತಿರವು ಅಜ್ಞೇಯವಿದು ನೂರ್ವೆ
ತತ್ವವೇನೇ ಇರಲಿ, ಸತ್ವವೇ ಹಿರಿಯಿರವು
ಸತ್ವದಲಿ ತನ್ನ ಕೋಟಿಯ ಕಟ್ಟಿ ಅದೆ ಅರಿವು
ಮುನ್ನೀರ ತೆರೆಹೊಯ್ಲು ಮುತ್ತಿ ಮುಸುಕಿದರೇನು ?
ಕಣ್ಣೀರ ಹೊಳೆಬಂದು ಕೂಡಿ ಕಲಕಿದರೇನು ?
ಅಲುಗದರೆಬಂಡೆಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಕಾಲೂರಿ
ಅಲೆಯದರಿವಿನ ದೀಪಸ್ತಂಭವಾಗಿಹುದೆ ಸಿರಿ.

ಸೋದರತ್ತೆಗೆ

‘ ಈ ಮನೆಯ ಬಳ್ಳಿನನೆಕೊನೆಹೋಗಿ ಮುದ್ದುಮಗು-
ಗಳ ಮಧುರನಗೆಯ ಹೂಬಿಡಲಿ ನರುಗಂಪಿಡಲಿ
ತಲಿತಲೆಯ ಹಳನಡತೆ ಬೇರೂರಿ ಪಸರಿಸಲಿ ’
ಎಂಬ ಕನಸನು ಹೊತ್ತು ನನಸುಗೊಳಿಸಲಿಕೆಂದು
ಕಲ್ಪವಲ್ಲರಿಯಂತೆ ತುಂಬಿದುಕ್ಕಂದದಲಿ
ನೀನೆಮ್ಮ ಸಂಸಾರದಲಿ ಬೆರೆತು ಬಂದೆಯೌ.
ಕೈಹಿಡಿದ ನಲ್ಲೆಯನು ಹಡೆದ ತಾಯಾಗಿ ನೀ
ಬೆಳೆವೆನ್ನ ಮನೆತನಕೆ ಹಿರಿಸಾಕುತಾಯಾದೆ.
ಹತ್ತಿಂಟುವರ್ಷಗಳ ಹಿಂಬಾಳ ನೆನಸಿದರೆ
ಕಂಬನಿಯ ಮಂಜುತೆರೆಮರೆಗೊಂಡು ಬೇಯುವುದು
ಕಾದಿಕುದಿವ ಈ ಎದೆಯು, ಕಂಡುದೊಂದುಂಡುವದು
ಬೇರೊಂದು ತೋರುತಿರೆ, ದರ್ವಿಧಿಯ ಕಟ್ಟಣಕ-
ದಿದಿರೆಳ್ಳನಿತುಸಹಿತ ಸಾಗದಿರೆ ನಿನ್ನಾಟ.
‘ ಕಾಯವ್ವ ಕುಲದೇವಿ ಎಲ್ಲವ್ವ ಈ ಮನೆಯ-
ನೆಂದು ನೀ ದಿನದಿನವು ಬೇಡಿ, ಬಾಯ್ಬಿಡುತಿರಲು,
ಬೇನೆ ಕುಲದೇವತೆಯು, ಕಣ್ಣೀರೆ ನಿಟ್ಟುಸಿರೆ
ಕದಲದಾರತಿಯಾಗಿ ಸಾವ ಕೌನೆರಳಲ್ಲಿ
ಕಾಲವನು ನೂಕಿದೆವು ಹೆದರಿಕೆಯ ಜಪತಪದಿ.
ಮನೆಮಡದಿ ನಲಿದೊಲಿದು ಬಾಳಬನವನು ಸೇರಿ
ತಿರುತಿರುಗಿ ಹೆರಿಗೆಹಂವಿನ ಕಚ್ಚುನಂಜೇರಿ
ಪಾಡಳಿದು ತಾಯ್ನೊಗೆ ಎರವಾಗಿ ಸೋತಿಹಳು.
ಮನೆಬಳ್ಳಿ ಬೆಳೆವುದೆಲ್ಲಿಯಮಾತು, ಬನ್ನ ಬಿರು-
ಬಿಸಿಲಿಂದ ಮುರುಟಿ ನೀರಸವಾಗಿ ಬದುಕಿಹುದು
ಮೊದಲಮಗುಮುಗುಳು, ತಾನರಳದಲೆ ಕೈಕಾಲು

ಜೋಲಾಗಿ ಪೂರ್ವಕರ್ಮದ ಪಿಂಡ ಕರಗದಿದೆ.
 ಹಲಹಸುಳೆ ನನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗಂಡು ಕಣ್ಣೀರ
 ಹರಿಸಿದವು, ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆವೊಂದು ಚೆಲುಗಂಡುಹೂ
 ಅರಿದಾಗಿ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಯ್ತು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ.
 ಈ ಎಲ್ಲ ಕಹಿಯುಂಡು ಸೇವೆಯಲಿ ಜೀವನನು
 ತೇದು ನೀ ಮರುಕದುರಿಯಲಿ ಬೆಂದು ಬಸವಳಿದೆ,
 ಹಳೆಯ ಸಾರಾಸಾರವೆಲ್ಲದರ ಸಂಕೇತವೇ
 ನೀನಾಗಿ ವ್ರತನಿಯಮಗಳ ಕಠಿಣಕಟ್ಟಳೆಗೆ
 ಮೈಮಣಿಸಿ ಸಂಕಲ್ಪಸಾಧನದಿ ಮುಂದಾದೆ;
 ನಮ್ಮ ಕರ್ಮದ ಮುಂದೆ, ಇದಿರು ಬಿಟ್ಟವಕೊರೆದು
 ಮುನ್ನುಗ್ಗಲೆಳಸುತಿದ ಕಾಳ್ಪುರದ ತೆರನಾಗಿ
 ನಿನ್ನಯ ಹಟಾಟೋಪ ಹರಿಗಡಿದು ಹೋಯಿತಾ,
 ಆಲೆ ಅಸ್ತಮಿಸಿದೊಲು, ಸೇವೆಸವೆದಳಿದಂತೆ,
 ನಿನ್ನಯಾ ಕನಸುಮನೆ ಕೆಳಗುರುಳುವುದ ಕಂಡು
 ಹೊರಳಿ ನೋಡದೆ ನೀನು ಕಂಬನಿಯನುರುಳಿಸುತೆ
 ಸಾವಿನುರಿಗುಂಡದಲಿ ಬಯಸಿದೊಲು ಸೇರಿಹೋದೆ.
 ನೋದರತ್ತೆಯೆ, ನಿನಗೆ ಸಾದರತಿಲಾಂಜಲಿಯು !
 ಮರೆಯದೆಂದಿಗು ನಮಗೆ ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯ ಬಲಿಯು !
 ನಿನ್ನ ಕನಸದು ಈಗ ಮರಳುಮನೆಯಾದರೂ
 ಮಂಗಳವು ತಿಂಗಳನ ತೆರದಿಂದ ಮರಳೇತು,
 ಒಲವು ಫಲಿಸದೆ ಇರದು, ಭಕ್ತನಿಗೆ ಅಳಿವಿಲ್ಲ,
 ದುಷ್ಕರ್ಮ ಹಣ್ಣಿ ದೊಲು ಸತ್ಕರ್ಮ ಸುಸ್ವಪ್ನ
 ಹಣ್ಣಿಯೇ ತೀರುವವು, ತಾಳ್ಕೈಯಲಿ ಬಾಳುವೆಯ
 ತಿರುಳಹುದು, ಜೀವನದಿ ನಂಬಿಕೆಯ ಬಲಪಡಿಸಿ
 ತಿಳಿನೋಟದಲಿ ಹೊಳೆದು ಹೊಳೆಯಂತೆ ಹರಿಯುವೊಲು
 ನಿನ್ನ ಒಲವಿನ ಹರಕೆ ನಮ್ಮ ತಲೆಮೇಲಿರಲಿ !

ಕಾಯೆ ತಾಯೆ

ಕೆರಳಿ ಮೊರೆವ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ
ಬಿರುಕುಪಡೆದ ಕಿರಿಯ ನಾವೆ
ಬಿರಿಯುತಿಹುದು ಬಿರುಸಿನೆದೆಯು
ಕಾಯೆ ತಾಯೆ ಅಭಯದಾಯಿನಿ !

ಬಂದರಗಳ ಬಂಧಮೀರಿ
ಬಂದು ನೀರ ಹರಹಿನಲ್ಲಿ
ಮಿಂದು ತೇಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದದಿ
ಮುಂದೆ ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತಿರುವೆನು.

೧

ಕಂಗಾಣದ ಗಾಳಿಸೆಳೆಗೆ
ತುಂಗಗಿರಿಯ ತೆರೆದ ತೆರೆಯು
ನುಂಗುವಂತೆ ಏರಿಏರಿ
ಬಂದು ಸುತ್ತುವರಿದು ಮುತ್ತಿವೆ.

೨

ಒಲಿದು ಹತ್ತಿಕೊಂಡ ಜೀವ
ಒಲೆವ ನಾವೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವು-
ಬಲೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಹೇಗೊ ಮರಳಿ
ಬದುಕಿ ಬೆದರಿದೆರಳೆಯಾಗವೆ.

೩

ದೋಣಿಯೊಳದ ತುಂತುರು ಸಹ
ಮುಳುಗಿನ ಮಾಭಯವ ತೋರಿ
ಕಣ್ಣನೀರಧಾರೆ ಹರಿಸಿ
ಎಂಥ ಭಯವ ಶೋಕವೆಸಗಿವೆ !

೪

ಗುರಿಯ ತೋರ್ದ ಧ್ರುವದ ತಾರೆ
 ಪರೆಯು ಕವಿದ ಕಣ್ಣಿ ಮಸುಳೆ
 ಮರೆಯಲಿದ್ದು ಮೊರೆವೆಯೆಂಬ
 ಅರಿವು-ನೆಚ್ಚು ಕೈಯ ಬಿಡುತಿದೆ. ೨
 ಭಯನಾಶಿನಿ ಶುಭಕಾರಿಣಿ !
 ದಯೆಯ ಜೇನ ತುಂಬುಗೊಡವೆ !
 ತಾಯಿತನದ ಹುಟ್ಟುಬೇರೆ !
 ದುಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವೂರಿಸೆ. ೩
 ಬಿರಿದ ಬಿರುಕು ನನ್ನ ತುಳಿತ—
 ಕೊರೆತದಿಂದಲಾದುದಾಗೆ
 ಅರಿತುಬೇಗ ಸರಿಗೊಳಿಸಲು
 ಸ್ಫುರಿಸುವಂತೆ ಮನವ ಪ್ರೇರಿಸೆ. ೪
 ಕೊನೆಗಾಣದ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ
 ಅನವರತದ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ
 ಕ್ಷಣದ ಶೋಕ ಬರುವಶೋಕ-
 ಪದಕೆ ಹರಕೆ ಎಂದು ಕಾಣಿಸೆ. ೫

ಯತೀವರನೆ

ಯತೀವರನೆ ಶ್ರೀಗುರುವೆ
ಜನ್ಮಜನ್ಮದ ತಪವೆ
ನೈಗೊಂಡು ನಿಂತಿರುವ ಕಲ್ಪತರುವೆ !

ಹಲವು ವರುಷದ ಹಿಂದೆ
ಕಲಿಕೆಯೆಲ್ಲವು ಸಂದೆ
ನಿನ್ನ ಸಂನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬಂದೆ.

೧

ಕಾಳಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ
ಬಾಳದೀವಿಗಿಯಲ್ಲಿ
ಬೆಳಕನಿಡು ಗುರುವೆಂದೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ.

೨

ಮರಳಿ ಬಂದಿಹೆನಿಂದು
ಮುರಿದ ಸಂಸಾರವನು
ನಿನ್ನ ಪಾದದಿ ಹಾಕಲಿಕೆ ತಂದು.

೩

ಕಂಡ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣ
ಜಡಕೆ ಆಯಿತು ಶರಣ
ಹೌಹಾರಿ ಹೋಗಿಹುದು ನನ್ನ ಹರಣ.

೪

ಬೇಡುವುದ ಬಲ್ಲವನೆ
ಬೇಡಲೇನೈ ನೀನೆ
ಕ್ಷೇಮಪಥದಲಿ ನಡೆಸು ಜೀವನವನೆ.

೫

ಕೇಳಲಾರೆನು ದಯೆಯ
ಮಡದಿಮಗುವಿಗೆ ಮೈಯ
ನೆಮ್ಮದಿಯ ಸಂಸಾರಸಾರ ಸಿರಿಯ.

೬

ತಪ್ಪಡಿಯ ತೊಲಗುತಲಿ
 ಸುಖಶಾಂತಿಯರಸುತಲಿ
 ಹಿರಿಬಾಳ ಬೀದಿಯಲಿ ನಾ ನಡೆಯಲಿ. ೭

ಮೋಹಮಾಯೆಯ ಗೆಲಿದು
 ಘೋರತಪವನು ಗೈದು
 ಕಲ್ಲರಳಿ ದಯೆಯ ಹಿರಿ ಆಸರಾವೆ. ೮

ತನ್ನ ತಾನುದ್ಧರಿಸ
 ತಪದ ದಾರಿಗೆ ಪೋಸ
 ಶ್ರದ್ಧೆಯನು ಶಕ್ತಿಯನು ನನುಗೆ ನೀಡು. ೯

ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲಿ ಬಂದು
 ದೈನ್ಯದಲಿ ಮೊರೆನಿಂದು
 ಸೇವೆಯಲಿ ಬೇಡಿದುದಗಳಿವೆವೆಂದು ೧೦

ಲೌಕಿಕದ ಕೊಡುಕೊಳೆಯ
 ಬಳಸುತಲಿ ಬರುವ ಜನ
 ಬಳಿಯಲಾರರು ತಮ್ಮ ಬಾಳಕೊಳೆಯ. ೧೧

ದೈನ್ಯದಂಭವ ಬಿಡಿಸು
 ಸತ್ಯಧರ್ಮವ ಹಿಡಿಸು
 ನಿನ್ನ ಧ್ರುವತಾರೆಯೇ ನಮ್ಮದೆನಿಸು. ೧೨

ಇನ್ನಾದರೂ ಎಚ್ಚರು

ಇನ್ನಾದರೂ ಎಚ್ಚರು
ಓ ನನ್ನ ರಾಜಕುವರ !

|| ಪ ||

ಕಾಲಮೀರಿಹುದೆಂಬ
ಸೋಲಿಗೀಯಾದಿರಿಂಬ
ನಿಮಿನಿಮಿಷವಾಗಿರಲು
ಅವೃತರಸದಾ ಹೊನಲು.

೧

ಅರಿವನರುಹಿರೆ ಮೊಗವು
ಮರಣದಂತಹ ಮರವು
ಕರೆದಂತೆ ಮನಬೆರೆತು
ಒರಗಿರುವೆ ಮೈಮರ್ದಿತು.

೨

ಎಂಥ ಕುದುರೆಯನೇರಿ
ಪಂಥದಲಿ ಕಾಹೇರಿ
ಬೇಟೆಗೋಸುಗ ಬಂದೆ
ಬಿಲ್ಲುಬಾಣವ ತಂದೆ.

೩

ನೆಲದ ಸಿರಿ ಸೊಗಸೆಲ್ಲ
ನನ್ನದೆನ್ನುವ ಸೊಲ್ಲ
ನುಡುವ ನೋಟವ ಬೀರಿ
ನಡೆದೊಮ್ಮೆತಿಮೀರಿ.

೪

ಹಕ್ಕಿಹರಣವ ಕೊಂಡೆ
ಹಿಗ್ಗಿನೂಟವನುಂಡೆ
ಚಿಗರೆಕಣ್ಣಳ ಸೆರೆಗೆ
ನೆಗೆದೆ ನೀನೆದೆ ಕರಗೆ.

೫

ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಬಯಸಿ
ಬಿಲ್ಲೆ ಬಾಣವನಿರಿಸಿ
ಮೃಗವ ಗುರಿಗೊಂಡಂತೆ
ಮೃಗಕಾದೆ ಗುರಿಯಂತೆ. ೬

ಬೇಟೆಗಾರನು ಹೋಗಿ
ಬೇಟೆಬಲೆಗೊಳಗಾಗಿ
ಸಿರಿಯ ಸೋಗಿನ ಹಿರಿದು
ಮರೆಮೋಸವನೆ ಮರೆದು— ೭

ಕಾಡಿನಲಿ ಧುಮುಕಿದೆ
ಮೇಡಿನಲಿ ದುಡುಕಿದೆ
ಬೇಕುಬೇಕೆಂದುಸುರಿ
ನೂಕುನುಗ್ಗೊಂದೊದರಿ. ೮

ಮನೆಮಾರುಗಳ ತೊರೆದು
ಜನಜಾತ್ರೆಯನು ಜರೆದು
ಸಾಸದಲಿ ಮನನೆಟ್ಟು
ಕಾಡುಪಾಲಾದೆ ಕೆಟ್ಟು. ೯

ಕತ್ತಲೆಯ ತವರಾಗಿ
ಎತ್ತಲೂ ತೊಡಕಾಗಿ
ಬೆಳೆದ ಕಾರಡವಿಯೊಳು
ಸುಳಿದೆ ನೀ ತಿಳಿಯದೊಲು. ೧೦

ಅಲೆದು ತಂದಿಹ ಸರುವ
ಮೊಲಜಿಂಕೆಗಳಿಗೊರವ-
ಬೇಟೆಯಲಿ ಮುಚ್ಚಿಹುದು
ಕುದುರೆವೈ ಹೆಚ್ಚಿಹುದು. ೧೧

ಮುಂದೇನು ಎನ್ನೊಡೆಯ
ಎಂದೆಂಬ ಕಣ್ಣಡೆಯ
ಕೆಳಬೀರಿ ಕಳವಳದಿ
ದೊರೆಯಲಾರದೆ ಹಾದಿ— ೧೨

ನಿಂದಿರಲು ಆ ಕುದುರೆ
ಮೈನವಿರು ತಾನದರೆ
ಕೆಡೆದಿತ್ತೊ ನೆಲದೆಡೆಗೆ
ಮಡಿದಿತ್ತೊ ಆಕಡೆಗೆ. ೧೩

ಮಡಿದ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ
ನಿನ್ನ ಮೈಯದು ಜೋಲೆ
ಸಾಸ ಕೆಳಗುರುಳಿದೊಲು
ಗಾಸಿಯದು ಸ.ರುಳಿದೊಲು— ೧೪

ಜಿಯ್ಗಡುವ ಕಾಡಿನಲಿ
ಒಯ್ಯನುರುಳಿದೆ ಒರಲಿ
ತಣೆಯಲಾರದೆ ದಣದು
ಮಣೆಯಲಾರದೆ ಮಣದು. ೧೫

ಬಿಲ್ಲು ಬಿದ್ದಿರಲಿದಿರು
ಒಲ್ಲೆ ನೆನ್ನವ ಚದುರು
ಬಾಣವೆದೆ ಸೇರಿಹುದು
ಕಾಣದೊಳಗೂರಿಹುದು. ೧೬

ನೆಲದೊಡೆಯ ಮೇಲೊರಗಿ
ಕಲ್ಲುಮಣ್ಣೊಳು ಬೆರೆತು
ಜಡಕಿಂತ ಜಡವಾದೆ
ತೃಣಕಿಂತ ಕಡೆಯಾದೆ. ೧೭

ಕೊರಡಿನಲಿ ಕೊನರಿಹುದು
ಬರಡಿನಲಿ ಹಯನಿಹುದು
ಮರವಿನಾ ಮರೆಯಲ್ಲಿ
ಅರಿವಿನಾ ತೊರೆ ಅಲ್ಲಿ.

೧೮

ಗಾಳಿಗೊಳಲೆಲ್ಲೆಡೆಗೆ
ಕೇಳುವೊಲು ಕೇಳುವಗೆ
ಸಾರುತಿದೆ ಸವಿಯಲೆಯ
ಮೇಲೆ ಬಾಳಿನ ಕಲೆಯ.

೧೯

ಕನಸು ನಾಡಿನೊಳಲೆತು
ನನಸು ಕಂಡಿಹ ಗುರುತು
ತುಟೆಯ ನಸುನಗೆಯಲ್ಲಿ
ಮಿನುಮಿನುಗುತಿದೆ ಅಲ್ಲಿ.

೨೦

ನಿಜಸುಖದ ನೆಲೆಯರಿತು
ಬದುಕಿದಾಕ್ಷಣವನಿತು
ಕೋಟೆಯುಗ ಕಳೆದಿರೆಯು
ನಿತ್ಯನವ ನಸುಕುಹರೆಯು.

೨೧

ಕೇಳುತಿದೆ ಆಹ್ವಾನ

ಕೇಳುತಿದೆ ಆಹ್ವಾನ ದಿಶೆದಿಶೆಯ ತುದಿಯಿಂದ
ದಳ್ಳರಿವ ನೆಲದಿಂದ ಬೇವ ಜನದೆದೆಯಿಂದ
ಕೇಳಿಯಲಿ ರಾಜ್ಯಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ನುಂಗಲಿಹ
ಕಾಲಭೈರವನಿಂದ.

೧

‘ ಶಾಂತಿಯಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಸೊಗಬಾಳು ಬಾಳೋಣ
ಅಂತಿರುವ ಇಂತಿರುವ ’ ಎಂದು ಕನಸನು ಕಂಡು
ನೋಂತ ಕವಿಜೀವಕದು ಕೇಳುತಿದೆ ಆಹ್ವಾನ
ಕಿವಿದುಂಬಿ ಎದೆದುಂಬಿ.

೨

ಹೊರಗೆ ಉರಿ ಒಳಗೆ ಉರಿ ಎಲ್ಲಿಯದು ಆಶಾಂತಿ
ಮರುಕವಿಲ್ಲದ ಹಗೆಯು ಜನಜನನ ಮುತ್ತಿರಲು
ಹಿರಿದಾದ ಆ ಪ್ರೀತಿಗೆಲ್ಲಿಯದು ಆಸರೆಯು
ಯಾರು ಕೇಳುವರದನು ?

೩

ಸೊಗಬಾಳೆ ? ಭೀ ಮರುಳೆ ಸೊಗವೆಲ್ಲಿ ಬಾಳೆಲ್ಲಿ ?
ಜಗದ ಮಾಮಸಣದಲಿ ಹೊತ್ತಿದುರಿಯನು ಸುತ್ತಿ
ನಗುತ ರಿಂಗಣಗುಣವ ಪ್ರೇತದಂಪತಿಗಳಿಗೆ
ಸೊಗಬಾಳ ಸವಿಗೇಳು !

೪

(೧)

ವಿಜ್ಞಾನಯುಗವಿಂದು ಜಗವು ಕಿರಿಕಿರಿದಾಯ್ತು
ಸುಜ್ಞವಾಯಿತು ಜನತೆ ಸುಖದ ಸವಿ ಹೆಚ್ಚಿತು
ಅಜ್ಞರಾ ಹಳೆಯಜನವೆಂದು ಹಿರಿಹುಬ್ಬಿನಾ
ಜರ್ಬಿನಲಿ ಹೆಳಿಯುತಿರೆ—

೫

ಹೊಂಬಿಸಿಲ ಮಾಯೆಯಲಿ ಮೈಮನವು ನೆರೆಮುಸುಕಿ
 ನಂಬಿನಡೆದಿರುವ ನವದಂಪತಿಗಳೊಡಲಲ್ಲಿ
 ಯೊಮ್ಮೆಲೇ ಕಾರ್ನೋಡ ಕನಿಕವಿದು ಬರಸಿಡಿಲು
 ಬಡಿದಂತೆ ಆಗಿಹುದು.

೬

ಇಂದೆಲ್ಲವೂ ಕುದಿಯಲಿದೆ ಸಾವಿನಾವಿಗೈಯ
 ಹೊಂದಿಹುದು, ಕ್ಷೇಮವೆಂಬುದು ಕ್ಷಾಮವೊಂದಕ್ಕೆ
 ಸಂದಿಹುದು, ನಾಶವೇ ಲೋಕವನು ಬಿಗಿದಾಳೆ
 ಹಿರಿಸಾಶನಾಗಿಹುದು.

೭

ಯಾಕೆ ಎಂತಿದು ಎಂದು ಕೇಳುವ ಚಿತ್ತ
 ಮೂಕಶೋಕದ ಬಳಿಗೆ ಮರೆಹೊಕ್ಕು ಹುದುಗಿಹುದು
 'ನಾಕವನು ಮರೆ ಇಲ್ಲಿ ನರಕವನು ನೋಡಬಾ'
 ಎಂದಾರೊ ಕರೆಯುತಿರೆ.

೮

ನಿನ್ನೆಯದೆ ಮೊನ್ನಿನದೆ ಮಾನವರ ಎದೆಯಲ್ಲಿ
 ಬಿತ್ತಿರುವ ರಾಗದ್ವೇಷದ ಬೀಜವೇಸೇಸೊ
 ಶತಮಾನಗಳ ಗನ್ನ ಗತಕದಲಿ ಮೊಳೆಯೊಡೆದು
 ವಿಸದ ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿ—

೯

ನಾಡುನಾಡಿನ ಯುದ್ಧದಲಿ ಹೂತು ಕಾಯಾಗಿ
 ಪಾಡಳಿದು ನಾಡುಗರ ಕೋಟೆಯ ಕೋಟೆಯಲಿ
 ಹಣ್ಣು ಬಿಡುತಿಹುದಯ್ಯ ಎಂದೊರೆಯುತಿದೆ ಒದರಿ
 ಕಾಲರಾಯನ ಕೊರಲು.

೧೦

ಬಾಂಬುಸುರಿಮಳೆಯಾಗಿ ತೋವುಗುಂಡುಗಳಾಗಿ
 ಹೊಮ್ಮುತ್ತಲೆ ಹೊರಸಿಡಿನ ದ್ವೇಷದುಂಡೆಗಳಿಂದ
 ಸೋಂಬಳಂತಿಹ ಸರ್ವಸಹೆಯಾದ ಭೂಮಾತೆ
 ಕೆರಳಿ ಉರಿಉರಿಯುತಿಹಳು.

೧೧

ಉರಿಯುತಿವೆ ನಗರಗಳು ಹರಿಯುತಿವೆ ರಕ್ತನದಿ
ನರರ ಹೆಣ ಉರುಳುತಿವೆ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಮೊಟ್ಟೆಯೊಲು
ಕರುಣೆಯೆಂಬುದ ಹೊಳೆ ಪಾತಾಳದಾಳದಲಿ

ಕುಣಿಯುತಿದೆ ಮರಣ ನೆಲದಿ. ೧೨

ಕಿರಿದಾದ ಜಗದಿಂದ ಫಲವೇನು, ಅರಿದಾದ
ಹಿರಿದಾದ ನೋವುನೆರೆ ಎಲ್ಲ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ
ತೆರೆಯಾಗಿ ನುಗ್ಗಿ ನೂಕಲು ಮಾಡಿ ಎದೆಗಳನು

ಪ್ರಳಯದಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದೆ. ೧೩

ಯಾವ ಬದಿ ಸತ್ಯವೋ, ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದೆ ಸೂತ್ರ
ಯಾವುದೂ ತಿಳಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದಿರೆ, ಹೊಳೆಯುತಿದೆ
ಸಾವಿನದ್ದು ತಲೆಲೆಯೊಂದೆ ಹಿರಿಸತ್ಯವೆನೆ

ಇರಿದಿರಿದು ಕವಿಮನವ. ೧೪

ಹೊಸರಕ್ಕಸರ ತೋರ ಕಾಲ್ತುಳಿತದಲಿ ಜಬ್ಬಿ
ನುಸಿಯಾದ ಕಿರಿರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರಜೆ ಬಲುಮೆಯಾ
ಮುಸಿಯಲದ್ದಿದ ಬೊಂಬೆಯೊಲು ಪಡುವ ಬವಣೆಗಳ

ಕತೆಕುದಿಗೈ ರಕ್ತವನು— ೧೫

ಮನೆಯು ನೆಲಸಮವಾಗೆ ಹಸುಗೂಸುಗಳ ತಬ್ಬಿ
ಗಂಟುಗದಡಿಯಹೊತ್ತು ಗಾಳಿಯಲಿ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ
ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕೆ ಉಸಿರೆಳೆದು ನಡೆವ ಜನಜಂಗುಳಿಯು

ಕಂಬನಿಯನುಕ್ಕಿಸಿದೆ. ೧೬

‘ ಈ ನೆಲವೆ ಯಮಲೋಕ, ಸತ್ತವರೆ ಸುಖಸುಧೆಯ
ಆನಾಕದಜ್ಞಾತಖಂಡವನು ಸೇರಿದರು ’

ಎಂದೊರಲಿ ಚೇರುವಂತಿದೆ ಮೇಲೆ ಮೊಗವೆತ್ತಿ

ಬದುಕಿರುವ ಮನುಜಗಣವು. ೧೭

(೨)

ಕಾಲಚಕ್ರದ ಘೋರ ಘರ್ಘರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ
 ಸಿಲುಕಿರುವ ಜಗದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ
 ಶೂಲಜಾಲವ ಮನದಿ ನೆನೆನೆನೆದು ಕುದಿಕುದಿದು
 ಜೀವ ತಲ್ಲಣಿಸುವುದು.

೧೮

ವೇದವಿದ್ಯೆಯ ತವರು ವೀರ-ಧೀರರ ತಾಣ
 ಗಾದೆಮಾತಿನ ಕುಂತಿಸುತರಂತೆ ಕಂಗೆಟ್ಟು
 ತೊತ್ತುತನದೊತ್ತಿನಲಿ ಹೇಡಿಗಳ ಬೀಡಾಗಿ
 ಹಾಳುರಿದು ಮೆರೆಯುತಿದೆ.

೧೯

ತನ್ನ ಪುಣ್ಯವನೆಲ್ಲ ಹೆರವರಿಗೆ ಮಾರಿರುವ
 ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ಮತತಿ
 ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ದಾಸ್ಯದಲಿ ಲೋಲಾಡಿ ಕೊಳೆಯುತಿಹ
 ಕರ್ಮಭೂಮಿಯಿದು ಸೈ !

೨೦

ಖಂಡಮಾಂಸವ ತಿಂದು ನೆತ್ತರವ ತವೆಹೀರಿ
 ತುಂಡುಗೊಳಿಸುವ ಪರರ ಅಳರಸರಾಳೈಯಲಿ
 ಬೆಂಡಾದ ಅಸ್ತಿ ಪಂಜರವುಳಿದ ಸುವಿಶಾಲ—
 ಶ್ರೀಭರತಖಂಡವಿದು.

೨೧

ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ? ವಿಧವಿಧದ ಜನಭಾಷೆ ಧರ್ಮಗಳ
 ಗೋಷ್ಠಿಯಿದು, ಹಿಂಡುದನ, ಹಿಂಡುವಾಕಳುವೆಂದು
 ಮುಷ್ಟಿಯಲಿ ಲೀಲೆಯಲಿ ನಾಲ್ಪತ್ತು ಕೋಟಿಗಳ
 ಬಿಗಿದಜನ ಬಗೆದಿಹರು.

೨೨

ನಿರ್ವೀರ್ಯ ನಿರ್ದೀಪ ನಿರ್ಧನವು ನಿರ್ಗತಿಕ—
 ಭಾರತವು ಕೋಟಿಜನ ಕೋಟಿಮನವಾಗಿದ್ದು

ಪಾರತಂತ್ರ್ಯವೆ ತನ್ನ ಪರಮಾರ್ಥವೆಂಬಂತೆ
ಆಳಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿದೆ.

೨೩

ಅದರಜ್ಞತನ ಮೂಢತನ ಭೇದಗಳ ಕಂಡು
ಎದೆಯುಬ್ಬಿರೋಡಾಡುವರು ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ-
ಮದದಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುವರು ಅದರಿಂದಲೇ ತನುಗೆ
ಉಳಿಸೆಂದು ಅರಿತಿರಲು.

೨೪

ಯುಗಯುಗವು ನೂಗಿದರು ಮನುಜಮದವಳಿಲ್ಲ
ಜಗವು ಪಲ್ಲಟಿಸಿಲ್ಲ ಭಾರತದ ಕಣದಲ್ಲಿ
ಮೊಗವೆತ್ತಿ ಮರುಕಳಿಸಿದಂತಿಹುದು ಕುರುಪಾಂಡವರ
ಕಲಹಪ್ರಪಂಚ.

೨೫

ಮಾನಿನಿಯೆ ದ್ರೌಪದಿಯೆ ಭಾರತದ ಭಾರತಿಯೆ
ಇನ್ನು ಸಹ ದುರ್ಯೋಧನರ ದುಷ್ಟ ದುಶ್ಯಾಸ-
ನಾದಿಗಳ ದುರ್ದಮ್ಯದಾನವೀ ದರ್ಪವದು
ಸರ್ಪದೊಲು ಹೆಡೆಯೆತ್ತಿ—

೨೬

ತಿರುತಿರುಗಿ ವಿಷದುಸಿರು ಬಿಡುತಲಿದೆ, ಭೀಮಾರ್ಜು-
ನರ ಕೋಪಪಾವಕದಿ ರುದ್ರಾವತಾರವನು
ಬರಿಸುತ್ತಿದೆ, ಅದಜಾತಶತ್ರುಗಳ ಕೆರಳಿಸುತ
ರಣರಂಗಕೆಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

೨೭

ಕೇಶಪಾಶವ ತುಡುಕಿಯೋಲಗಕೆ ಹಿಡಿತಂದು
ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದಕೈಯು ಧೀಂಕಿಟ್ಟು ಮೈ ತನ್ನ
ನಾಶದೇವತೆಯನ್ನೆ ಬರಮಾಡಿರುವೆನೆಂದು
ಅರಿಯದಿದೆ ಮಾತಾಯಿ !

೨೮

ಭಯವಿಲ್ಲ ಪಾಂಡವರ ವನವಾಸ ಮುಗಿಯಲಿದೆ,
 ದಯವಳಿದು ಸೂಜಿನೆಲವೀಯೆನೆಂದಂಧಸುತ-
 ರಯನ ತಿರುಗಲು ತಾವೆ ಭಾರತದ ಕಾಳಗದಿ
 ನೆಲವೆಲ್ಲ ತೊರೆಯುವರು.

೨೯

ಮುಕ್ತತೆಯ ಕಾಲ ಬಳಸಂದಿಹುದು ಹೊಸಭಕ್ತಿ-
 ಶಕ್ತಿಗಳು ಚಿಮ್ಮಿಹವು ಧೈಯದಾಹವು ಹೆಚ್ಚಿ
 ವ್ಯಕ್ತಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗಪರಮಾವಧಿಯು
 ಬೇರೂರಿ ನೆಲಸಿಹುದು.

೩೦

ತಲೆಗೊಂದನಾಡುತಿಹ ಮತಪಂಥಗಳ ಜನತೆ
 ಕಲೆತು ಒಂದಾಗಿ ಶತಶತಕದೀ ಶೃಂಖಲೆಯ
 ಹೊಲೆಕಳೆದು ಮಡಿಯಾಗಿ ನಿನ್ನ ಸಿರಿಯಡಿಗಳಲಿ
 ತಲೆಯಿಕ್ಕಿಬಾಗುವುದು.

೩೧

(೩)

ಈ ನಿನ್ನ ಲೀಲೆಯಲಿ ನಾನೆಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವೆ
 ನನ್ನ ಬೆಸನವದೇನು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತಿರಲು
 ನನಗೆ ನಾ ಸಿಗ್ಗಾಗಿ ಮುದುಡಿ ಮುಗ್ಗುರಿಸುವೆನು
 ಲೋಕನಾಯಕ ತಂದೆ !

೩೨

ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲು ನಡೆದ ನಿನ್ನ ತಾಂಡವದಲ್ಲಿ
 ಎತ್ತಿ ಹೆಜ್ಜೆಯನಿಡದೆ ಭಯಭೀತನಾಗಿಹೆನು
 ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನಯ ರುದ್ರ ಸಂಗೀತ ಮೇಳದಲಿ
 ಸೇರದಪಸರ ನಾನು.

೩೩

ಬಾನ್ನೆ ಬಾನೇ ಹೊತ್ತಿ ನಕ್ಷತ್ರಕೋಟಿಗಳು
 ಮಾಣದುರಿಯುತಿರೆ ನಾ ನನ್ನ ಕಿರುತೂರಗೆಯು

ಮಿಣುಮಿಣುಕೆ ಮಂದವಾಯಿತು ಎಂದು ಮಿಡುಕುವೆನು
ವೃಗಜಲವ ಬೆಂಬತ್ತಿ.

೩೪

ಪ್ರಳಯಘನವಾತಗಳು ಗಿರಿದರಿಯನಳ್ಳಾಡಿ
ಸೆಳೆದು ಮರಬಳ್ಳಿಗಳ ಬೀಸುತಿರೆ ನಾ ನನ್ನ
ಕೆಳೆಯ ಜೀವವ ತಬ್ಬಿ ಘೂರ್ಣಿಸುವ ಗೂಡಿನಲಿ
ಪೆಳ್ಳೆಳಿಸಿ ಕುಳಿತಿಹೆನು.

೩೫

ಗೋಳಿಡುವ ನೂರುಸಾವಿರಕೊರಳು ಭೋ ಎನಲು
ಕೇಳುತಿರೆ ನಾಣಲಿಯು ಸವಿದುತ್ತ ನುಂಗುವೆನು
ತೂಳತಲ್ಪದ ಮೇಲೆ ಒರಗುವೆನು ಸೊಗಬಯಸಿ
ಮಿದುತನದ ಮುದ್ದೆಯೊಲು.

೩೬

ಬೇತಾಳವಹ ನೆಲದಿ ಧೀರಲಯವನು ತೊರೆದು
ಬೇತಾಳನಾಗಿಹೆನು ಬಾಳನಡೆ ತಪ್ಪಿಹೆನು
ಈ ತ್ಯಾಗಯಾಗದಲಿ ನನ್ನ ಮುಡಿಪನು ಸಲಿಸೆ
ಹೆದರಿ ಮುದುರಿರುವೆನು.

೩೭

ನನ್ನ ಕಿರುಮನೆಯೆಂಬ ಮರಿವಿಶ್ವರೂಪದಲಿ
ಎಂಥ ಶೋಕದ ಸಂತೆ ಜೊಳ್ಳಬಾಳಿನ ಕಂತೆ
ಸಂತತವು ನಿಟ್ಟುಸಿರ ಮಾಲೆಗಳ ವೈದೊಡವು
ಕಂಬನಿಯ ಅಡಿಪೂಜೆ.

೩೮

ಲೋಕಚರಿತೆಯ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ತಪ್ಪಿತಿದು
ಸಾಕುಸಾಕೆಂದು ನಾ ನನ್ನನ್ನೆ ಹಳಿಯುತಿರೆ
ಸಾಕುವುದು ನಿನ್ನ ಕಿರುದನಿಯೆನ್ನ ಆತ್ಮದಾಳದಿ
ನೆಲಿಸಿ ಮೊಳಗುತ್ತಲಿ.

೩೯

ನನ್ನ ವಿಶ್ವದ ಕ್ಷೇಮ ನನಗೆ ಹಿರಿದಾಗಿರಲು
 ನನ್ನ ಕರ್ಮದಿ ಮುಕ್ತಿ ನನಗೆ ಅರಿದಾಗಿರಲು
 ಅನಂತಾನಂತ ನಾ ತಿಳಿತಿಳಿದು ದುರ್ಬಲನು
 ನಿನ್ನ ನಾಟ್ಯದಿ ಬೆರೆಸೆನೆ ?

೪೦

ಎನು ಬಂದರು ಬರಲಿ ನಿನ್ನ ನೆರೆನಂಬಿರುವೆ
 ನಿನ್ನ ಪ್ರೇರಣೆಗಾಗಿ ಕಾದಿಹೆನು ಧ್ಯಾನದಲಿ
 ನನ್ನ ಬದುಕಿನ ಗುರಿಯ ಗೈವಕಾರ್ಯದ ಪರಿಯ
 ನೀ ತೋರೆ ನಾ ಧನ್ಯ !

೪೧

ವಿನಾಯಕನಿಗೆ

(೧) ನಾನು :

ಗೆಲೆಯ ಬೆನಕ ! ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ
ದೊರೆತಪೂರ್ವ ಕನಕ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ನೆನಸಿಕೆ
ಬೆಂದು ಬಾಯಿ ತೆರೆದ ನೆಲಕೆ
ತಂಪುಗಾಳಿ ಮಲೆಯ ತೆರೆದೆ ಬಂದ ಕವನಕೆ.

೧

ನಿನ್ನ ಕೂರುನೋಟ ಕಂಡ
ನನ್ನ ಇರವಿನರಿವು ನನಗೆ ಆತ್ಮದರ್ಶಕ
ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹರಸದ ತಲೆಯು
ನನ್ನ ಬಳ್ಳವಳ್ಳಿಗಿಂಥ ಪ್ರಾಣಪೋಷಕ.

೨

ಸತ್ಯವೆಂಬುದತ್ಯಗಾಧ
ತಾನು ತನ್ನ ತಿಳಿಯೆ ಮೋಹ ಮರೆಸಿ ಮೆರೆವುದು
ಅನ್ಯರದನು ತಿಳಿಯ ಬಯಸೆ
ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯೆಂಬ ತೆರೆಯು ನಡುವೆ ಸರಿವುದು.

೩

ಮೋಹ ಸರಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿಮೀರಿ
ತಾನು ಸರರು ತಿಳಿಯ ಬುದ್ಧಿಯೆಂಬ ಕನ್ನಡಿ
ಹಿಡಿದು ಜೀವ ಜಗವ ನೋಡೆ
ಮೂಡಬಹುದು ಓಡುತ್ತಿರುವ ದಿಟದ ಮೈಯಡಿ.

೪

ಬಾಳಬನದ ಚಿಟ್ಟೆಯಾದ
ರಸಿಕನಹುದು ನಾನು ಹರುಷಭೋಗ ನಿರ್ಭರ
ಚೆಲುವುಕಂಡು ಕುಣಿದು ತಣಿದು
ಮೊದಲು ತೊದಲಿ ಮುಂದೆ ಉಲಿದೆ ಹಾಡುಸವಿಸರ.

೫

ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ರಸವ ಕಂಡೆ
ಅದನು ಸವಿಯೆ ಬಲವು ಸಾಲದೆಂದು ಕಂಡೆನು
ಅಂತೆ ಮೈಯ ಮನದ ಬಲಕೆ
ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ ಸಾಧನೆಯಲಿ ಮುಂದುಗಂಡೆನು. ೬

ಒಲವು ಚೆಲವು ನಲವು ದಿಟವು
ಬಾಳಕಲೆಯ ಹೂವ ಸುಲೈಸಳುಗಳಾಗಲಿ
ನನ್ನ ನುಡಿಯಲದರ ಕಂಪು
ದಿಶೆದಿಶೆಯಲಿ ಹರಡುವಂತೆ ನೆಲಸಿ ನಿಲ್ಲಲಿ. ೭

ಎಂಬ ಹಿರಿಯ ಆಸೆಬಾಸೆ
ಮೂಡಿ ಮೊಳಗೆ ಕೇಳಿಮಧುರಮುಗ್ಧನಾದೆನು
ನನ್ನ ಕಿರಿಯ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ
ದಿವ್ಯರಸವ ತುಂಬಲೆಂದು ಸಿದ್ಧನಾದೆನು. ೮

ಮೇಲುಬಾಳಿಗಿಂತು ನೋಂತು
ಕನಸುಬಾನಿನಲ್ಲಿ ರೆಕ್ಕಹರಡಿ ಹಾರಿರೆ
ಕೆಳಪ್ರಕೃತಿಯ ಎಳೆತಸೆಳೆತ
ನೆಲದ ತೊಡರುಬಳ್ಳಿಯಾಗಿ ಸೆಳೆದು ಸಾರಿರೆ— ೯

ತಪವೆ ನನ್ನ ಉದ್ಧರಣದ
ಜಪವಡೆಂದು ಎಂದೊ ನಾನು ಮನದಿ ಅರಿತೆನು
ಧರ್ಮದೃಷ್ಟಿ ನೇಮನಿಷ್ಠೆ
ಅಂದಿನಿಂದ ತಿಳಿವುಗೂಡೆ ನುರಿತೆನು. ೧೦

ಗೆಲ್ಲಕಾಗಿ ಸಾಸಗೈದು
ಅಡಿಯನಿಟ್ಟ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸೋಲುಬಂದಿತು
ಭಯ ನಿರಾಶೆ ಮುತ್ತಿ ಮುಸುಕಿ
ತನ್ನ ಗೆಲ್ಲದಣಕವಾಡಿ ಹೂಡಿ ನಿಂದಿತು. ೧೧

ಕರ್ಮಲೀಲೆಯರಿತೆನಾಗ

ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಎದ್ದೆ ಹೊಸತುಸಾಸಕೆ

ಜಗವನಾಳ್ವ ದಿವ್ಯಶಕ್ತಿ

ಕೈಯಲೆತ್ತಿ ಕರೆವುದೆನಲು ಹಿರಿಯ ನಂಬಿಕೆ.

೧೨

ಆತ್ಮತತ್ವದಲ್ಲಿ ರಮಿಸಿ

ಧರ್ಮಸಾರವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಬಾಳ ಬೆಳಸಿದೆ

ಕಡಲ ತೆರೆಯ ಏರು ಇಳಿತ

ತೋರಿ ಹಿಗ್ಗಿಕುಗ್ಗಿ ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗಿಲೆಳಸಿದೆ.

೧೩

ನನ್ನ ಹೃದಯಗೀತಗಳಲಿ

ಚೆನ್ನಬನ್ನದಿಂಥ ಬಾಳು ಮೈಯ ತಾಳದೆ

ಎಂಥ ನೋವ ಮುಳ್ಳ ಜೊತೆಗೆ

ಮುಂದಣಾಸೆ ಹಿಗ್ಗಿನರಳು ಬಿರಿದು ಬಾಳದೆ.

೧೪

ತನ್ನ ಸತ್ಯ ತಾನಿರಿಸಿ

ತನ್ನದಾರಿ ತನ್ನ ನಡೆಯ ತಾನೆ ಅರಿವುದು

ಕೊನೆಯ ಗುರಿಯದೊಂಪೆ ಆಗಿ

ಮನದ ಪರಿಯನರಿತು ಘನಕೆ ಹೂಡುತ್ತಿರುವುದು.

೧೫

ಜೆಲುವು ಕಂಡರಸಿಕ ಚಿತ್ತ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸವಿಯನುಂಡು ಸಾರಿ ಹಾಡಿದೆ

ಘೋರದುಃಖ ಮೋಹಮಾಯೆ

ಮುತ್ತಿಬರಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕೆ ಬಿಗಿಪುಹಾಡಿದೆ.

೧೬

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ನಿತಿತಧಾರೆ

ಅರಿತು ಹಿರಿಯ ಬಾಳವೀರದೊರೆಯು ತಾನು

ಮರೆತು ಹಿಡಿಯೆ ತನ್ನ ಕತ್ತ-

ನಿರಿದು ತಾನೆ ಮುಳುಗಲಿರುವ ರಕ್ತಭಾಸು.

೧೭

ಚಿಟ್ಟಮನವು ಜೇಡಬಲೆಗೆ
 ಸಿಲುಕಿದಾಗ ಮುಕ್ತಚೆಲುವದೆಂತು ಉಲಿವುದು?
 ಬುದ್ಧಿಗಲ್ಲ ಬಾಳೆ ತೋಡಕು
 ಆಗೆ ಚೆಲುವಿನೊಡನೆ ಬೇರೆ ಸ್ವರವು ಬೆರೆವುದು. ೧೮

ರಸದಿ ಇಂತು ವರಸಸೇರಿ
 ಪರಮರಸದ ಪಾಕಕೆಂದು ಮುಂದುವರಿದರೆ
 ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಧ್ರುವದ ತಾರೆ
 ಗುರಿಯದಾಗಿ ತಪ್ಪದೇನು ತಡೆದು ನಡೆದಿರೆ. ೧೯

ಸಹಜಚಿದ್ವಿಲಾಸ ಮೇರೆ-
 ವರಿವುದೆಂಬ ಬರಿಯ ಬಗೆಯ ಎಣಕೆಯಲ್ಲವು
 ವಿಧಿಯ ದುರ್ವಿಲಾಸ ಕವಿಯೆ
 ಬಾಳ ಕಹಿಯು ಕಲಿಸಿತಯ್ಯ ನೇಮನಿಷ್ಠೆಯ. ೨೦

ಚೆಲುವು ಕಣ್ಣಿಂದ ನೋಡಿ
 ಹೊಲೆಯ ಕಳೆದು ಇಹದಿ ಮುಕ್ತಿಪಡೆಯಬಲ್ಲವು
 ಕಣ್ಣೆ ಪರೆಯು ಸಂದಣಿಸಿರೆ
 ಕಳೆಯದದನು ಶುಚಿಯನೆಂತು ಪಡೆಯಬಲ್ಲವು ? ೨೧

ರಸದ ದೃಷ್ಟಿ ಧರ್ಮದೃಷ್ಟಿ
 ಬೆಳೆವ ಬಾಳಕುದಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ತಾಕಲಾಡುವೆ
 ಹೊಸವಿವೇಕದಲ್ಲಿ ಏಕ-
 ರಸವದಾಗಿ ಕಿಡಿಹಾರಿಕೆಯನ್ನು ದೂಡುವೆ. ೨೨

ರಸದಾ ಸ್ವಚ್ಛಂದಭಂದ
 ಧರ್ಮನಿಯಮಬಂಧ ಗಂಗೆಯಮುನೆಯಾಗಿದೆ
 ಅಲ್ಲಿ ಮಿಂದ ನುಡಿಯ ಮೀನ
 ತನ್ನದೊಂದು ಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಮುಳುಗಿದೆ. ೨೩

ಆತ್ಮಸೂರ್ಯ ಬದುಕುವೋಡ-

ಹನಿಯ ಸೇರೆ ಕಾಂಬ ಮಳೆಯ ಬಿಲ್ಲ ಸೌಸವ
ಹೊಂದಿಕೆಯಲಿ ಅಂದವಡೆಯೆ

ಅದರ ಮಿಶ್ರವೆಳಕು ಬಾಳ ಗುರುತುಗಾರವ.

೨೪

ನಿಚ್ಚುಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಿರಣ

ಕಾದುವಂತೆ ಆಗ ಈಗ ತೋರೆ ಮಾಜವು

ತೊಡರುತೋಟಿ ಮೂರಿದಂಥ

ತಿಳಿವಳಿಕೆಯು ತೀವಿ ನೆಲಸೆ ಅದುವೆ ಸಾಜವು.

೨೫

ಜೆಲುವು-ಗೆಯ್ತೆ, ಬಿಚ್ಚು-ಬಿಗಿವು

ಇದರ ತೋಟಿ ಹಿರಿಯದಲ್ಲ ಇಂದು ನನ್ನಲಿ

ಘೋರಸತ್ಯ-ಹಿರಿಯಗುರಿಯು

ಇದರ ತಾಕಲಾಟವಿಹುದು ಇರವುಕಣದಲಿ.

೨೬

ಮುಂಗಾಣದ ಭವಣೆ ಬಂದು

ಕಂಗಡಿಸುತ ಭಯಪ ಬಿತ್ತಿ ಬಲವ ಕಸಿದರೆ

ಕಟುಸತ್ಯದ ಕೈಕುಲುಕಲು

ಎದೆಸಾಲದೆ ಗುರಿಯ ಮರೆವೆ ಕೆಳಗೆ ಕುಸಿದಿರೆ.

೨೭

ಪೂರ್ಣಬಾಳ ಧ್ರುವವನೆಮ್ಮಿ

ಮುಂದರಿಯಲು, ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬಂದು ಬಿಂತರ

ಹಿಂಗಾಲನು ಎಳೆದು ನನ್ನ

ಮುಂದಡಿಯನು ಕೆಡಸಿ ಕಾಡುತಿಹವು ತರತರ

೨೮

ಹಾಲಿನಂತೆ ಬೆಳ್ಳಗೆಲ್ಲ

ಎಂಬ ಮುಗ್ಧಚಿಗರೆಯಂಥ ಬಾಳೆದಲ್ಲವು

ನೋಹನೋಸ ಸುಖದುಃಖವ-

ನರಿತು ನೇರನಡೆದ ಮೃದುಹೃದಯದ ಜೀವವು.

೨೯

ಕನಸುಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣದಂಥ
ನನಸು ನೂರುತಾಪವಾಗಿ ಸುತ್ತುವರಿಯಲು
ನನ್ನ ನಡೆಯ ಚ್ಯುತಿಗಳಿಂದ
ವಿಧಿಯ ಅಣಕದುರಿಗೆ ಹೊಯ್ದ ನೈಯ್ಯಸರಿಯನು. ೩೦

ಶಾಪಗ್ರಸ್ತಜೀವನವಿದು
ತನ್ನ ಹರುಷಚಿಲುಮೆಯನ್ನು ಬತ್ತಿಸಿಲ್ಲವು
ಗ್ರಹಣಮುಕ್ತಚಂದ್ರನಂತೆ
ಒಯ್ಯೊಯ್ಯನೆ ಪೂರ್ಣಕಾಂತಿ ಪಡೆವುದೆಲ್ಲವು ೩೧

ಸತ್ತ ಮಗುವ ತೂಗುವಂಥ
ಬರಿಯ ಶೋಕಗೀತ ವಿರಳವೆನ್ನಬರೆಹದಿ
ಸತ್ತ ಮಗುವ ಮುದ್ರೆಯಲ್ಲಿ
ಮತ್ತೆ ಬಾಳ ಕನಸುಕಂಡ ಬಗೆಯು ತೋರೆ ಕವನದಿ. ೩೨

ಇಂತಿದೇನೆ ಇರಲಿ ಗೆಳೆಯ
ನೀನರಿತುದು ನಿಜವು, ಫಲಿಸದಿಹುದು ಚೆಲುವಿಕೆ
ದರುಶನವದು ನಿಚ್ಚಳವಿರೆ
ಇಂದುನಾಳೆ ತೋರಬಹುದು ಬಾಳತುಂಬಿಕೆ. ೩೩

✱

✱

✱

(೨) ನೀನು :

ಎಳಮೆಯಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಸ್ನೇಹ-
ರಸವ ಚೆಲುವಿನಾಳ ತಿಳಿವಿನೊಡನೆ ಬೆರಸುತ
ಹನಿಯು ಕಿರಣಸೇರಿಯಾದ
ಬಾನಬಿಲ್ಲಿನಂತೆ ಬಂದೆ ಕೆಳೆಯನರಸುತ. ೧

ನಿನ್ನ ಚೆನ್ನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ
ಮುಳುಗಿ ಮುಗುದನಾಗಿ ಎಳೆಯ ಹರೆಯ ಕಳೆದಿರೆ
ಪರುಷಜಗಕೆ ಬೆಗಡುಗೊಂಡು
ಬಂದ ದೇವಬಾಲನಾದೆ ಕಾಂತಿತಳೆದಿರೆ.

೨

ದೂರಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಸಂದ
ಕವನಕಥನಗಳಲಿ ಲೀನನಾಗಿ ಆಡಿದೆ
ಕೈಗೆಬಂದ ಮಾತುಕಟ್ಟೆ
ಚಿಕ್ಕೆಯಂತೆ ಲೆಕ್ಕವಿರದ ಕವನಮಾಡಿದೆ.

೩

ಗೆಳೆತನವೇ ಬಯಸುವೆಲ್ಲ
ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿ ಭಾವಲೋಕವನ್ನೆ ಎಳೆಸಿದೆ
ಮರೆಯ ಹೂವಿನಂತೆ ವಿನಯ-
ಮೆರೆದು ಲೋಕವರಿಯದಂತೆ ಮತಿಯ ಬೆಳೆಸಿದೆ.

೪

ಕೆಳೆಯ ತಪಕೆ ನಿಶಿತಮತಿಗೆ
ಮೆಚ್ಚಿದಂತೆ ದೈವ ನಿನ್ನ ಬಾಳನೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ
ಕೀರ್ತಿಪಿಖರದಲ್ಲಿ ನಿಲಿಸೆ
ತನ್ನ ಗೆಲವುಗಂಬಗೈದು ಸೋಲುತಳ್ಳುತ್ತ.

೫

ಒಮ್ಮಿದೊಮ್ಮೆ ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿ
ನೆಗೆದಿದ್ದಿತು ಗಾಳಿಪಟದ ಗಾನಮಾಡುತ್ತ
ಮುಟ್ಟಿದೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನವಾಗೆ
ಬಾಳುಬೆಳೆಯೆ ಚೆಲುವಗುರಿಗೆ ಚಿತ್ತಹೂಡುತ್ತ.

೬

ಕವಿತೆಗೊಬ್ಬ ಗುರುವ ಕಂಡೆ
ಹಿರಿಯ ಕಾವ್ಯದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಮನವ ತೆರೆಯುತ್ತ
ಕೃತಿಯ ರಚಿಸಿ ಕೃತಿಯ ತೂಗಿ
ಹಿರಿಮೆಗಾಗಿ ವೀಳ್ಯವೆತ್ತಿ ಇರುವೆ ಮೆರೆಯುತ್ತ.

೭

ಕವನಸೃಷ್ಟಿ ನಿನ್ನ ಭುವನ-
 ದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡದ ಮೇಘವೃಷ್ಟಿ ಸಫಲವು
 ನಿನ್ನ ರಚನೆ ಸಹಜ-ಗಾಢ,
 ದೃಷ್ಟಿ ಭವ್ಯ, ಚಿತ್ತ ತತ್ತ್ವನಿರತ ಸತ್ಯವು. ೮

ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯರಾಶಿ ಸೂಸಿ
 ದೈವವಿತ್ತ ರಾಜಯೋಗ ನಿನಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ
 ಕಾಣದಭಯಭಕ್ತವಾಗಿ
 ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಗುರುವ ದಯೆಯ ಹಿರಿಯ ಶುಭವಿದೆ. ೯

ಪರಿಸರವೃಪಂಚದಲ್ಲಿ
 ಆಗಲಾಗ ದುಃಖ ಮಿಕ್ಕು ಮೀರಿ ಬಂದಿದೆ
 ಸುತ್ತುಹೊಳೆವ ದೈವಬಲದ
 ಪರಿವೇಷವ ಕಂಡು ಸುಗಿದು ತಾನೆ ಸಂದಿದೆ ೧೦

‘ನಾಡು ನುಡಿಗೆ ನನ್ನ ಸೇವೆ
 ಮೀಸಲೆ’ಂದು ಬೇಡಿದಾಗ ದೂರದೇಶದಿ
 ಕುತ್ತನೆವದಿ ಬಂದ ಮರಣ
 ಸರಿಯಿತ್ತ ಪಾರುಗೊಂಡೆ ನೀನು ಕ್ಲೇಶದಿ. ೧೧

ಹಿರಿಯ ವೃಥೆಯ ಕಣ್ಣು ಸನ್ನೆ,
 ಮುಂದೆ ಮಿಗಿಲು ಜಸದ ಕತೆಯು ನಿನ್ನ ದೈವವು
 ಇಂತೆ ಇಹುದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ-
 ವೆಂದರೂ ಪರಾರ್ಥಕಾಗಿ ಶರಣು ಜೀವವು. ೧೨

ಕೆಳಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಂಕೆಯಿಂದ
 ಪುಣ್ಯ ನಿನ್ನ ಬಾಳ ಬಿಡಿಸಿ ಶುಚಿಯ ಬಿತ್ತಿದೆ
 ಮೇಲುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸೆಳೆವ
 ಗಾಳಿಗಳಲಿ ಎಚ್ಚರಿಂದ ಸಾಗು ಸುತ್ತದೆ. ೧೩

ಆತ್ಮಪ್ರಾಧಿಯುರುಬಿನಲ್ಲಿ
ನಾನು ನನ್ನದೆಂಬ ಜವಳಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕದೆ
ನನಗೆ ಗೆಲುವು ನಲಿವು ಎಂದು
ಜಗದ ನೋವುಸಾವು ಏಕೆ ಎನಗೆ ಎನ್ನದೆ. ೧೪

ಚೆಲುವುನೋಟ ನಿಚ್ಚಳವೆನೆ
ಕಡುಟೀಕೆಯಹಂಕೃತಿಯ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳದೆ
ಸ್ವಪ್ರೀತಿಯ ಮೋಹಮಾಯೆ.
ಬಲಿಯದಂತೆ ಬಾಳಬೆಳಸು ಅತಿವಿಶಾಲದೆ. ೧೫

ಸಮರ್ಪಣದ ಮುಕ್ತಮನದ
ಆವೇಶದಿ ಸಾಧನೆಯದು ಏಕೆ ಎನ್ನುತ
ಲಹರಿಜೀವನವನು ನಂಬಿ
ಸಾಗರವನು ಮರೆಯಬೇಡವಿದು ಸುನಿಶ್ಚಿತ ೧೬

ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿ
ಕೂಡಿ ಹಿಗ್ಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಗುಡಿಯ ಕಟ್ಟಲಿ
ನಿನ್ನ ಆತ್ಮಪ್ರಜ್ಞೆ ಮಾಗಿ
ಶ್ರೇಯಪಥದಿ ಸಾಗಿ ಗುರಿಯ ಬೇಗ ಮುಟ್ಟಲಿ. ೧೭

:

:

:

(೩) ನಾನು-ನೀನು :

ಹರಿವ ಕಾಲ ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ
ಎಂತೊ ಏನೊ ಸಂಭಿಸಿದೆವು ಕೆಳೆಯ ಕರೆಯಲು
ಒಲವುತಾಯ ಮಕ್ಕಳಾವು
ಒಡಹುಟ್ಟಿದರಂತೆ ಇಹವು ಹೃದಯ ಬೆರೆಯಲು. ೧

ನಿನ್ನ ಬೆಸನ ನನ್ನದೆಂದು
 ಒಂದುಗೊಂಡು ನಡೆದೆ ಎಂದಿನಿಂದಲು
 ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯ ನನಗೆ ಹಿಗ್ಗು
 ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸವದ ಪಾಲು ಸಂದಲು. ೨

ನನ್ನ ಬಾಳನೆಲೆಯು ನಿನ್ನ
 ಚಿಂತೆಯಾಗಿ ದೊರೆತ ಫಲಕೆ ನೀನು ಸುಖಿಸಿದೆ
 ನನ್ನ ಘೋರಯಾತನೆಯಲಿ
 ಹೃದಯಬೆಂದು ಬಲವನೀವ ನುಡಿಯನಾಡಿದೆ. ೩

ನೋಡೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿ ಭಿನ್ನ,
 ನೋಟ ಬೇರೆ, ಬೇರೆ ಬೆಳೆವ ತಿಳಿವ ಮಾಟವು,
 ದೈವದಾನ ಬೇರೆಬೇರೆ,
 ಬೇರಿನೊಳದ ರಸವೆ ಬೆರಸೆ, ಬೇರೆ ನಾಟವು. ೪

ನಾನು ರಸಿಕ, ಗುಣಕೆ ಲೋಭಿ
 ಸಹಿಯ ಕಂಡು ಕಹಿಯ ನುಂಗಿ ಸಹಿಸುತಿರುವನು
 ನೀನು ಚೆಲುವ ಭೋಕ್ತನಾಗಿ
 ಹೊಲ್ಲಕಂಡು ಸಾರುವೆದೆಯ ಬಲದ ಗರುವನು. ೫

ನೀನು ತೀಕ್ಷ್ಣ, ನಾನು ಸೂಕ್ಷ್ಮ,
 ನಮ್ಮ ಮತಿಯ ಮಟ್ಟ ಬೇರೆ, ಬೇರೆ ಭಾವನೆ.
 ನನಗೆ ಕರ್ಮ, ನಿನಗೆ ಜ್ಞಾನ
 ನಾನು ತಪದಿ ನಿಷ್ಠ, ನೀನು ಸಹಜಯೋಗಿನಿ. ೬

ನೀನು ಚೆಲುವಿನಾರಾಧಕ,
 ನಾನು ನಲಿವನರಸುತಿರುವ ರಸದ ಶೋಧಕ
 ನಿನ್ನಭಕ್ತಿ ಬುದ್ಧಿನಿಷ್ಠ,
 ನಾನು ಹೃದಯನಿಷ್ಠ ದಾಸಪದವಿಸಾಧಕ. ೭

ನಿನ್ನ ಕವನ ಗಹನ-ಸಹಜ
ನಿನ್ನ ಬಾಳಿಗಿಂತ ಮೇಲು ಯುಗದ ಜಾಣ್ಮೆಯು
ನನ್ನ ಕವನ ತಪದ ಫಲವು
ತೂಗುಯ್ಯಲೆ ಪಡಿನೆಳಲದು ವಿರಳತಾಳ್ಮೆಯು. ೮

ನೀನು ಗೆಲವುಗೌರಿಶಿಖರ-
ದಲ್ಲಿ ನಿಂತೆ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಗೇರುತ
ನಾನು ಸೋಲಕೊಳ್ಳದಲ್ಲಿ
ಕೆಡೆದೆ ವಿಧಿಯು ಬೆನ್ನ ತಿವಿಯೆ ಕಿಡಿಯ ಕಾರುತ. ೯

ನಿನ್ನದು ಸಂಸಾರವೆಲ್ಲ
ಹಸುರುಹೂವುಹಣ್ಣು ತೀವಿದಂಥ ಉಪವನ
ನನ್ನದೆಲ್ಲ ಚಿಗುರಿ ಕಮರಿ
ಕರಿಕು ಆದ ಹಾಳುನೆಲದ ಬಗೆಯ ಭಣಭಣ. ೧೦

ನೀನು ಭರತಚಕ್ರಿಯಂತೆ
ದಿಗ್ವಿಜಯಿಯು ದರ್ಪಶಾಲಿಯಾತ್ಮಶ್ರದ್ಧನು
ನಾನು ಕಾಮದಾಳು ಕಾಮ-
ರೂಪಿ ಬಾಹುಬಲಿಯು ಭಯವು ನಟ್ಟಿ ಹೃದಯನು. ೧೧

ಭರತಕಾಮರಂತೆ ನಾವು
ಹೇವದಿಂದ ಕಲಹವಾಡಿ ಸೋತು ಗೆದ್ದೆವು
ವಿರತಿಯಲ್ಲಿ ಮನವು ನೆಟ್ಟು
ಘನದ ಪಥದಿ ಭಿನ್ನಪಯಣಕೆಂದು ಎದ್ದೆವು. ೧೨

ಮೂಡುಪಡುವಲೆಂತೊ ಅಂತೆ
ಕೂಡಿರುವೆವು ಜೋಡಿಯಾಗಿ ಮೋಡಿಮಾಟದಿ
ಬೇಡಲೇನು ಬೇಡ ಏನು
ನೇಹದೀ ಪನಾಡ ಮೆರೆಯಲಾಟದಿ. ೧೩

ವೃತ್ತಿಭೇದ ಕೋಪತಾಪ-

ವಿರಸ-ಹುರುಡುಗಳನು ಒಡ್ಡಿ ಕೆಳೆಯ ಕಣಕಿದೆ.

ಸತ್ಪ್ರಸಾಮ್ಯ ಪ್ರೀತಿರಮ್ಯ-

ರಸವು ಬೆರಸುತೆಮ್ಮ ರಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಹೆಣಗಿದೆ.

೧೪

ಬೇರೆ ನಿಜವು, ನಿಜವು ಒಂದೆ

ಬೇರಿನೊಳದ ರಸವು ಒಂದೆ ಒಂದೆ ಎನ್ನುತ

ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಸಾರಿ

ನಾವು ಇರುವ, ಇರವ ದಿವ್ಯತರುವ ಗೆಯ್ಯತ.

೧೫

ಒಂದು ಚಿತ್ರ - ಒಂದು ದರ್ಶನ

ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ ಈ ಚಿತ್ರ ನಿನ್ನಂತೆ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ
ಗೆಲ್ಲವೇ ಇದು ನಿನ್ನ ವಿಭುತನಕೆ ವಿಶ್ವರೂಪಿ?

ಬೇಸಗೆಯ ಉರಿಬಿಸಿಲು, ರಣಗುಡುವ ಬರಿಬಯಲು
ತುಳಿತುಳಿದು ನೆಗ್ಗಿರುವ ದಾರಿಯೊಂದು
ತನಗೆ ತಾ ನೆರಳಾಗಿ ನಿಂತಿಹುದು ಅದರಲ್ಲಿ
ಮನುಜನಿನೆ ಕರೆಗೊಳ್ಳ ಪರಿಜದೊಂದು.

೧

ವೈಯಂತೆ ? ಎಲುಬುಹಂದರ ಹೊದಿಸಿದಂತಿರುವ
ಮುದುಡುತೊಗಲಿನ ಬೆದರುಬೆಚ್ಚುವೇ ಸೈ.
ವೈವೇಲೆಯೆ ? ತೆರವಿಲ್ಲ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಹರಹರಕು
ಚಿಂದಿಗಳ ಗೊಂದಲವು ಹೇಳಲೇನೈ.

೨

ಮುಸುಡಿಯಲಿ ಜಡೆಗೂದಲಿನ ಇರುಳು, ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ
ಕುರುಡುಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯು, ಕೈಗೆ ಕೋಲು
ಮುದಿಗಾಲ್ಗೆ ಕೊಳೆಚಿಂದಿಗಳ ಕಾಲ ಕುಪ್ಪಸವು
ಮುನ್ನಡೆಯಲೆಳಸುತಿದೆ ಜೀವ ವೇಲು.

೩

ನಿಮಿಷನಿಮಿಷಕೆ ತಡೆದು ಅಡಿಯೊಂದನೆತ್ತಿಡುತ-
ನಡೆವುದೆಂದರೆ ಎಂಥ ದಂದುಗವದು !
ಹಿರಿಯ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಿರಿಕಿರಿದು ಬಲವಾಗಿ
ಹೊರಟ ಚೇತನದ ಗತಿ ಮಂದವಹುದು !

೪

ನಿನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮುಕುಟಮಣಿಯೆಂದು ಕನವರಿಸಿ
ಮಾನವನ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನೆಲದಲ್ಲಿಯೆ
ಮಸಣಕ್ಕೆ ಹೇವರಿಸಿ ಹೊಡೆಮರಳಿ ಹೊರಟಿದ್ದ
ಹೆಣದಂಥ ಮೈಕಂಡೆ ಎದೆಯು ಬೇಯಿ.

೫

ಗತಿಮಂದ ಮತಿಮಂದ, ಬದುಕಲಾರದೆ ಬದುಕಿ
ಕಾಣದೆ ಹೊರಟಿರುವ ನೀ ಕಂಗಳ.

ನೆಲಬಾಣುಗಳ ನಿಚ್ಚು ಚೆಲುವಿಕೆಯ ಮೊಗದಲ್ಲಿ
ತೊಡೆಯುತ್ತ ತನ್ನಿರವಿನಾ ಕಜ್ಜಳ.

೬

ಅವನೊಬ್ಬನೇ ? ತಂದೆ ! ಹೋದಲ್ಲಿ ಬಂದಲ್ಲಿ
ಅವನಂಥ ನೂರಾರು ಚಿತ್ರಕಂಡೆ
ನೂರು ಚಿತ್ರದ ಒಳಗೆ ನಿಂತು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ
ಮಾನವತೆಯಿಂದಿನಾ ಚಿತ್ರಕಂಡೆ.

೭

ಹೊಲೆತನದ ಬಲಹೀನ ಬೊಂಬೆಗಳ ಅಲುಗಾಟ
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲು ಕಣ್ಣಾಲಿಯನು ತುಂಬಿದೆ
ಹೇಸಿಕೆಯ ವಾರಾಶಿಯಲಿ ಹವಳಮುತ್ತಿನೊಲು
ಆಗಾಗ ಚೆಲುವುಗೆಲವಿಗೆ ಇಂಬಿದೆ.

೮

ನೆಲಕಾಗಿ ಬಲಕಾಗಿ ಹಣಕಾಗಿ ಹೆಣಗುತಿಹ
ಜನಜಂಗುಳಿಯ ಕುರುಡುಹೋರಾಟದಿ
ಕಾಡುಮೃಗಗಳ ಹಾಗೆ ಕಾದಾಡಿ ಮಡಿಯುತಿಹ
ಮಾನವರ ಕಾಡುಬಾಳಿನ ಆಟದಿ—

೯

ಮರಮರಳಿ ಅಳಿಯಾಸೆ-ಅಹಂಕಾರಗಳ ಸುಳಿಗೆ
ಸಿಲುಕಿ ಮುಂದರಿಯದಿಹ ಜೀವಗಣದಿ
ಬೆಳಿಗೆ ಬರಿಕನಸಾದ ಮನೆಮಗುವಿನಲಿ ನನ್ನ
ಜಡಜೀವನದಿ ಅದುವೆ ಚಿತ್ರ ಮನದಿ.

೧೦

*

*

*

ಎಲ್ಲವೂ ಸುಂದರವು ದರುಶನಕೆ ನಿನ್ನ ಲೀಲೆ.
ಹೊಲ್ಲಕೂ ಚೆಲುವುಂಟು ಲೀಲೆಯಲಿ ಮಿಂದ ಮೇಲೆ.

ಹೊರಗಣ್ಣೆ ಹೊಲೆಯಾದ ಕಂಗಳನ ನೋಟವದು
ತೆರೆದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನಿನ್ನ ಆಟಬಗೆಯು.
ಚೆಲುವಿಕೆಯ ನಿಧಿಯಾಗಿ ನೀ ಪಡೆದ ಚಂದ್ರನಲಿ
ಚೆಲ್ಲಕಿರಿಸಿದ ಒಂದು ಕುಂದುಕಲೆಯು.

೧೧

ಕಣ್ಣೆ ಕಾಡಿಗೆಯಂತೆ ಮೊಗಕೆ ಮುಚ್ಚಿದ ಹಾಗೆ
ಚೆಲುವಿಗೀ ಹೊಲೆ ಚೆಲುವ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಎನೊ ವಿಧವಿಧದ ಆಟಗೆಯ
ವಿಶ್ವದಾಟವು ನಿನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಸಿಹುದು.

೧೨

ಹೆರರ ಕಣ್ಣಲಿ ಬೆರಳು ಚುಚ್ಚಿ ನಲಿಯುವ ಅಗಡು-
ತನದಾಟವಲ್ಲವೈ ನಿನ್ನ ಲೀಲೆ
ಎಲ್ಲದರ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಹಿರಿಯಾಲನೆ !
ಪ್ರೀತಿಸುತ ಆಡುತಿಹೆ ಮನವು ಸೋಲೆ.

೧೩

ಪರ-ಅವರ ಪ್ರಕೃತಿಯನು ನಿನ್ನಾಟಬುಗುರಿಯನು
ಮಾಡಿ ನೀ ತಿರುಗಿಸಲು ಪೂರ್ಣಪುರುಷ
ಅದರ ನಸುಬೀಳೇಳು ಕಾಲಶಕಲದ ಕಣ್ಣೆ
ಹಾಳೆಂದು ತೋರುವವು ಅಳಿಯೆ ಹರುಷ.

೧೪

ಗುಣತ್ರಯದ ತರತರದ ಜೀವಜಾತವ ನೀನು
ದೇಹದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಿಡಲು
ಬಾಳ ಹೊನಲಿನ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಲಿಹವು
ಕಾಣದಾ ನಾವಾಡಿ ನೀನೆ ಇರಲು.

೧೫

ನೀನೆ ವಾಹಕ ನೀನೆ ತಾರಕನೆ ಆದರೂ
ನೀನಿತ್ತ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಬಲದಿ ಬೆರೆದು
ಮೂಡುವವು ಮುಳುಗುವವು ಪ್ರಕೃತಿಯನು ಬೆಂಬತ್ತಿ
ತಮ್ಮ ಕರ್ಮದ ಕಥೆಯ ತಾನೆ ಬರೆದು.

೧೬

ನಾ ಕಂಡ ಕಂಗಳನು ತನ್ನ ಕರ್ಮದ ಹೊಲೆಯು
ಹೊತ್ತ ಹೊರೆಕಾರನಾಗಂತು ಇಹನು
ಜನ್ಮಯಾತ್ರೆಯಲೀಗ ಕರ್ಮಕರಗಿಸುತಿದ್ದು
ಸರಿದಾರಿಯಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದೆ ಬಹನು. ೧೭

ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಯ್ಯ ಕೈಚಾಚಿ ನಿನ್ನೊಲವು
ಹನಿಯ ಬೇಡಲು ಹಿರಿಯ ಹೊಳೆಯ ಹರಿಸಿ
ಕರ್ಮನಿಯತಿಯ ಮೀರಿ ನಿಂತ ಪ್ರೀತಿಯ ಮತದ
ಸತ್ಯಸೌಂದರ್ಯವನು ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸಿ. ೧೮

ಹೊಲೆಯಂತರಂಗದಲಿ ಕರ್ಮದಾಂತರ್ಯದಲಿ
ನೆಲೆನಿಂತ ಚೆಲುವೊಲನಗವ್ಯವಹುದು
ಅರಿತವರಿಗೂ ಅರಿದು ಅನುಭವಕೆ ಹಿರಿಹಿರಿದು
ಬಾಳುವೆಯ ಮಾಯಾತ್ರೆ ದಿವ್ಯವಹುದು. ೧೯

ಇಂದು ನಾ ಕಾಣುತಿಹ ಎಲ್ಲೆಡೆಯ ಹೊಲಿತನವು
ಮುಂದೆ ಬಹ ಚೆಲುವಿಕೆಗೆ ಸಂಚಕಾರ
ಎಂಬ ಭಾವವು ಮುತ್ತಿ ತುಂಬಿದಾನಂದದಲಿ
ತಲ್ಲೀನವಾಗುವೆನು ಇಳಿದು ಭಾರ. ೨೦

ಇಂದು ನನ್ನಲಿ ನನ್ನ ಸಂಸಾರಚಿತ್ರದಲಿ
ಸುತ್ತಲಿಹ ಮಾನವತೆಯಿರವಿನ್ನಲ್ಲಿ
ತೋರುತಿಹ ಮಂದಗತಿ ತಾಮಸದ ಜಂಜಡವು
ಕರಗುವುದು ನೇಸರನ ಇದಿರಿನಲ್ಲಿ. ೨೧

ಹೊಲೆಯೆನಿತು ಹಿರಿದನಿತು ಚೆಲುವಿಕೆಯ ಬರವಿಗೆ
ತಪದ ದಾರಿಯು ತುಳಿದು ನಡೆಯಬೇಕು
ದಾರಿಹರಳುಗಳೆಂದು ಜನ್ಮಗಳ ತುಳಿದೊಗೆದು
ಕೊನೆಯ ಸಿದ್ಧಿಯನೆಳಸಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ೨೨

ಎಲ್ಲ ಜೀತನಗಳಲಿ ಮಾನವತೆಯೆದೆಯಲ್ಲಿ
ನೀ ನೆಲಸಿ ನಡೆದಿರುವೆ ವಿಶ್ವಾತ್ಮನೆ !
ಹಿರಿಯ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಹಿರಿಯ ಯಾತನೆ ದಿಟವು
ನಿಂತುದೆಂಬುದು ಕೂಡ ಗತಿಯು ತಾನೆ.

೨೩

ಮಾತಾಯಿ ! ಮಾಕರುಣಿ ! ನಿನ್ನ ದರುಶನವೆಂದೊ
ಈ ನಿನ್ನ ಬಾಳ ದರುಶನವು ನನಗೆ
ಹರಿದಾರಿದೀಪದೊಲು ಕರೆದೊಯ್ಯತಿರಲೆನ್ನ
ಮನದಿ ನಡೆನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಿನುಮಿನುಗೆ.

೨೪

ಸಿದ್ಧಿಯ ಸೆರಗು

ಚಿತ್ತ ಚಂಚಲ
ಆತ್ಮ ಅವಿಚಲ
ಚಿತ್ತ ಆತ್ಮದ ನಡುವೆ ಎಂತಹ ಕೊರಕಲು !
ಚಿತ್ತ ಪಳಗಿಸು
ಆತ್ಮ ಬೆಳಗಿಸು
ಎರಡೆರಸುವುದೊಲವುನಲಿವಿನ ಸೇತುವು.
ಅರಿವು ಅರಿದೇ ?
ತಿಳಿವು ಹಿರಿದೇ ?
ಅರಿವು ತಿಳಿವಿನ ಇರವು ಮಾತ್ರವೆ ಅರಿದದು.
ಬಾಳ ಬನದಲಿ
ಒಂದು ಚಣದಲಿ
ಅನ್ಯತ ಉಂಡೆಯ ? ಅದುವೆ ಸಿದ್ಧಿಯ ಸೆರಗದು.

ಹಾರೈಕೆ

ಭಯವು ಹೊರಗೆ ಭಯವು ಒಳಗೆ
ಗಾಳಿಗುಂಟ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ
ಬಾಳಿದೇನು ಸಾವುತುತ್ತ
ಚಿಂತೆಸಂತೆ, ಹಗೆಯ ಹುತ್ತು
ನೆನವು ನೋವು ಮರವೆ ಸುಖವು
ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕನವರಿಕೆಯು.
ಅಭಯ ! ಇಂತಿದೇನೆ ಇರಲು
ಇದರ ಮರೆಗೆ ನೀನು ನಿಲಲು
ಜೀವಜಾತವೆಲ್ಲವನ್ನು
ಶುಭದ ಗುರಿಗೆ ನಡೆಸಿ ಚೆನ್ನು
ಸಾಧಿಸುತಿಹೆ ಎಂಬ ದರುಶನ
ಮೂಡಿ ಮೊಳಗುತಿರಲಿ ದಿನದಿನ.

ಪರಿಮಳೆ

ದಿವ್ಯಕರುಣೆಯ ಹೂವು ' ಪರಿಮಳೆ ' !
ಘಮಘಮಿಸುತ್ತೆಯ್ದೆ ಮಂಗಳೆ ಮುದ್ದುಮಗಳೇ !
ಹೂವುಹೂವಿನ ಕಂಪುಗಾಣದೆ
ಕಂದಿದೀ ಮನೆಯಂಗಳದಿ ನೀ ತುಂಬಿ ತುಳ್ಳಿದೆ. ೧

ನೆನೆಯ ಬಾರದ ಘೋರದುಃಖದಿ
ಭಯವು ಬಲಿತರೆ ಆಶೆಯೆಲ್ಲವು ಕುಸಿದು ಕಂದರದಿ
ಬಾಳಹಂದರ ಬಾಡಲಿಹುದನೆ
ಕೊರಗಿ ಜೀವವು ಬಂದ ಬರವೇನದುನೆ ನನಿಕೊನೆ. ೨

ನಿನ್ನ ಬರವಿನ ಕಂಪುಕಡಲೊಳು
ಮುಳುಗಿಯದ್ದಿತು ಜೀವವರಳಿತು ನಲಿದು ತನ್ನೊಳು
ಹಳೆಯ ನೋವುಗಳೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯದೆ
ಮುಳುಗಿ ಹೋದೊಲು ಮನೆಯು ಪರಿಮಳಮಯವೆ ಆಗಿದೆ. ೩

ಬಾಳ ಹೊಸ ದರುಶನವೆ ಇಳಿದೊಲು
ಕಾಳಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಝಗ್ಗನೆ ಜೋತಿ ಸುಳಿದೊಲು
ಬಂದೆ ನೀ ಭಯವೆಲ್ಲವೋಡಿಸಿ
ಪ್ರೀತಿವಿಶ್ವಾಸಗಳ ಸುತ್ತಲು ಗಾಳಿಯಾಡಿಸಿ. ೪

ನಿನ್ನ ಬೆಳಗೆಯ ಆಟಪಾಟವು
ಕಣ್ಣನೋಟವು ಮೊದಲ ತೊದಲಿಕೆ ಮೈಯ ಮಾಟವು
ಎಲ್ಲವೂ ಹಿರಿಸುಖದ ಸುಗ್ಗಿಯು
ಉಡಿದಂತೆಯೆ ನಿಚ್ಚುಹೊಸತಾದಮೃತದೂಟವು. ೫

ನಿನ್ನ ತುಟಿಯಲಿ ಮಿನುಗುವಾ ನಗೆ
ನಮ್ಮ ಬಗೆಗತ್ತಲೆಯನೊಮ್ಮೆಲೆ ಚಿದರಿಸುವೊಸಗೆ
ನಮ್ಮ ಕಂಡೊಡ ನೀನು ಸಾಗರ—
ಬೀಳುತ್ತೈತರೆ ತೆರೆವುದಿದೆಯಲಿ ಪ್ರೀತಿಸಾಗರ.

೬

ಬೆಳೆವ ನಿನ್ನಯ ಅಳುವ ದನಿಯೂ
ಅಮರಲೋಕದ ಗಾನದೈಸಿರಿಗಿಂತ ಸವಿಯೂ
ನೀನು ನೆಲದಲಿ ಹೊಟ್ಟಿಸರಿಯುತ
ಹೊಸೆದರೇಕದೊ ಹರುಷ ನೆಗೆವುದು ಮುಗಿಲಸಾರುತ.

೭

ನಿನ್ನ ಸಲುವಾಗೆಮ್ಮ ಸೇವೆಯು
ನಿತ್ಯಮೀಸಲು ಯಾವ ತ್ಯಾಗಕು ಸಿದ್ಧ ಜೀವವು
ಪಡುವ ಭವಣಿಯೆ ನಮ್ಮ ಭಕುತಿಯು
ನಿನ್ನಯಪ್ಪುಗೆಯೊಂಡೆ ಸಾಲದೆ ಅದಕೆ ಮುಕುತಿಯು.

೮

ನಿನ್ನ ಸಂನಿಧಿಸುಖವನುಣ್ಣುತ
ದುಕ್ಕಸವಿಯನು ನಾವು ಸವಿದೆವು ಇಂದು ಹಣ್ಣುತ
ದೈವ ನೀಡಿದ ಮುನ್ನಕೊರಗಿಗೆ
ಹೇಗೊ ಈಗಲೆ ರುಚಿಯು ದೊರೆಯಿತು ಶುಚಿಯ ಬರವಿಗೆ.

೯

ನಮ್ಮ ಬಾಳನ ಕಲ್ಪಲತೆಯೇ !
ಒಳಗುಹೊರಗನು ತುಂಬಿ ಸೂಸುವ ಕಂಪಿನೊರತೆಯೇ !
ಬಾಳು ತುಂಬಿತು ತಿಳಿವು ಮಾಗಿತು
ಬಂದುದೆಲ್ಲವು ಕರುಣೆಕಾಣಿಕೆಯೆಂದು ಕೂಗಿತು—

ಜೀವ ಸಾಗಿತು. ೧೦

ಮೂಕತೆ

ಯಾಕೆ ಮೂಕತೆಯೆನ್ನ ಚಿತ್ತವನು ಮುತ್ತಿಹುದು ?
ಯಾಕೆ ಹಾಡಿನ ಹಕ್ಕಿ ಕತ್ತನೆತ್ತದೆ ಇಹುದು ?

ಪ.

ತೆರೆದೊಲಿದ ಕಣ್ಣಿಂದ ಬಾಳ ನೋಡುತ್ತಲಿಹೆನು
ಚೆಲುವಿಕೆಯನಂತ-ನವಲೀಲೆಯಲಿ ಮುಳುಗಿಹೆನು
ಕಲೆಯ ಕಡಲಿನ ಕನ್ನೆ ಸನ್ನೆಯಲಿ ಕರೆಯುತ್ತಿರೆ
ಒಲಿಯದೇಕೀ ಕರುಳು, ಉಲಿಯದೇಕೀ ಕೊರಳು ?

೧

ಚಣಚಣಕೆ ಕಣ್ಣಿ ದಿರು ಕಾಣುವ ಪನಾಡವನು
ದಿನದಿನದ ನೋವುನಲಿವಿನಗಾಧದೃಶ್ಯವನು
ಹೆಣೆಯಲಿಕೆ ಕೃತಿಯಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರೆ ಜೀವ
ಅಣೆಯಾದ ರಸಝರಿಯ ಹರಿವ ತಡೆಯುವುದೇನು ?

೨

ಸಂಜೆಮುಂಜಾವುಗಳ ಮುಗಿಲ ಬಂಗಾರವನು
ಕಣ್ಣ ಕೋಶದೊಳಿರಿಸಿ ಚೆಂದೊಡವುಗಳ ಗೆಯ್ತು
ನುಣ್ಣನೆಯ ರಸಿಕಹೃದಯಕೆ ತೊಡಿಸಿ ಮೆರೆವೆನೆನೆ
ಅಂಜಿಸುವುದಾವುದದು ವಿಹರಿಸುವ ವಾಣಿಯನು ?

೩

ಜೀವನದ ತರತರದ ಘೋರ ಸುಂದರ ಕಥೆಯ
ಭಾವಸಾಗರದೊಳದ ಲೇಸುಮೋಸಗಳನ್ನು
ತೀವೆ ಬಣ್ಣನೆಯಿಂದ ಸಾಲದೀ ಮುಗಿಲೆನಲು
ಹೇವನಾವುದು ಕೈಯ ಕಟ್ಟಿಹುದು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತಾಗಿ.

೪

ಕವಿಯಾಗಿ ಕಂಡುದದು ಕಾಂಬುದದು ನಿಜನಿಜವು
ಹವೆಗಿಂತ ಹಗುರಾಗೆ ನಲಿವುಕ್ಕಿ ಸೂಸುವುದು
ನಿಚ್ಚನಾರದನಾಗಿ ವಿಶ್ವಸಂಗೀತವನು
ಮೆಚ್ಚಿ ಹಾಡುವೆನೆಂದು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿಹುದೆದೆಯು.

೫

ಎಚ್ಚರಾದರು ಕೂಡ ಮಾತೇಳದವನಂತೆ
 ಪೆಚ್ಚುತನದಲಿ ನಿಯತಿಚಕ್ರದಲಿ ನಾ ನಡೆಯೆ
 'ಮೂಕತೆಯು ಪಾಕಕ್ಕೆ ; ತಡೆ ಮಿಗಿಲು ಪಡೆ' ಯೆಂಬ
 ಮೂಕಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಾತೆ ಇಂದಿನಾಸರೆಯಾಯ್ತೆ ?

೬

ಮುಗಿಯಲಿಹ ವರುಷ (೧೯೪೪)

ಮುಗಿಯಲಿಹ ಈ ವರುಷ
ತಂದಿತೇ ಚಿರಹರುಷ
ಎಂದೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿದೆನು ನನ್ನ ನಾನು
ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದೆನು ಬಾಳುವೆಯನು.

೧

ನನ್ನ ಜೀವನವೆಂಬ
ಪಿಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲಿ
ಪಂಚಭೂತಗಳಾಟ ಮುಂದರಿದಿದೆ
ಆತ್ಮಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣ ಹಿಂಜರಿದಿದೆ.

೨

ಕಾಲಕಾಲಕೆ ಜೀವ
ಮೇಲುಮೇಲಕೆ ನೋಡಿ
ಶಿಖರವನು ಕಂಡ ಸಾಸಿಗನಂತೆಯೆ
ಎರೇರಿ ಜಾರುತಿದೆ ಹುಳದಂತೆಯೆ.

೩

ಆಸೆಗಂತವೆ ಇಲ್ಲ
ದಿನದಿನವು ಹೊಸಹೊಂಚು
ಮೂಡುವವು ಮುಳುಗುವವು ಸೂರ್ಯನೊಡನೆ
ಕನಸುಗಳು ಕರಗುವವು ರಾತ್ರಿಯೊಡನೆ.

೪

ಚಿಂತೆ ಬೇಕಾದನಿತು
ಇದ್ದರೂ ನಿಶ್ಚಿಂತೆ-
ಯಲಿ ಬಾಳ್ವೆ ಎందుಸುರಿ ಮುಂಬರಿವೆನು
ಮರುಚಣವೆ ಚಿಂತೆಬರೆ ತತ್ತರಿಸೆನು

೫

ಪಡೆವ ಬಗೆಯರಿತರೂ
ಚಿತ್ತಶಾಂತಿಯ ಪಡೆಯೆ
ಪಟ್ಟ ದುಃಖದ ನಟ್ಟ ಬಾಣಗಳನು
ತೊಟ್ಟು ನಡೆದಿಹ ಜಿಂಕೆಯಾಗಿರುವೆನು. ೬

ಜಗವೆಲ್ಲ ಜನವೆಲ್ಲ
ಇಂತೆ ಬಾಳುವುದೆಲ್ಲ
ಒಳಯುದ್ಧ ಹೊರಯುದ್ಧಗಳ ತುಮುಲದಿ
ಮೈಮನವು ಸೋತು ತೊತ್ತಳದುಳಿತದಿ. ೭

ನಾಲ್ಕು ವರುಷದಿ ನಡೆದ
ಎರಡನೆಯ ಮಾಯುದ್ಧ
ಮುಗಿವುದೆಂಬುವ ಹರುಷ ಚಿಮ್ಮಿರುವುದು
ದುಃಖ ಮುಗಿಯಿತೆ ಎಂದು ಕೇಳಲಿಹುದು. ೮

ಉಭಯಸ್ತು ನಗರಗಳು
ನೆಲಕಂಡ ಹೆಣಬಣವೆ
ಹಸಿದು ಶಾಪಿಸಿ ಮಡಿದ ಜೀವಗಣವು :
ಯಾತಕಿದು ಈ ಮಸಣ ? ತಿಳಿಯಲರಿದು. ೯

ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳುಳ್ಳ
ಈ ವರುಷ ತಂದಿತೇ
ನಾಲ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳ, ಕೇಳ್ವರಾರು ?
ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವವರು ಯಾರು ಯಾರು ? ೧೦

ಹಣ್ಣಿನಲಿ ಬೀಜ-
ವನಿತಂತೆ ಯಾವುದದೊ
ಸರಿ, ಕೆಡಕೊ ಅಡಗಿಹುದು ಈ ವರುಷದೆ
ಮುಗಿದ ಮುಷ್ಟಿಯ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳಬಹುದೆ ? ೧೧

ಜಾದುಗಾರಿಕೆ

ಕೆನ್ನೊಗದ ಯುವಕನೊಬ್ಬನು ಒಂದುದಿನ ಸಂಜೆ
ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪಡೆದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ
ಸುರುಳಿಯನು ಉಚ್ಚಿ ತಾ ಜಾದುಮಾಡುವೆನೆಂದೊ
ಜಂಬವನು ಕೊಚ್ಚಿ ಬೆಲೆಪಡೆದು ಕಿಡಿಗೇಡಿ ಸಭೆ-
ಯಿದಿರಿಸಿ ಹೆದರದಲೆ ಹೂಡಿದನು ತನ್ನಾಟ.
ದೋಷವನು ಕೆದಕಿ ನೋಡುವ ನೂರು ಯುವಜನದ
ಕಣ್ಣೆಲ್ಲ ನಟ್ಟರಲು, ದೃಷ್ಟಿಯಾದಂತವನ
ಒಂದೊಂದೆ ಜಾದುಗಳು ಜೊಳ್ಳಾಗಿ ತೋರಿದವು :
ಎಲೆಯಾಟ, ಬ್ರಿಡ್ಜಿನಲಿ ಗಡಿಯಾರ, ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ
ಬಿಗಿಯುರಲು ಎಲ್ಲವೂ ಹುಸಿಬಾಣವಾಗಿರಲು
ಅಕ್ಕಿಯದು ಅನ್ನವಾಗದೆ ಹೋಯ್ತು, ಪಾರಿವದ
ಕೊರಳನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಕೂಡಿಸುವದಲ್ಲುಳಿಯಿತು.
ನಗೆ, ಅಣಕ, ಹೋ ಎಂಬ ಕೂಗುಗಳು ತುಂಬಿದವು
ಸಭಾಮಂದಿರವನಕೊ ಆಗ ಅದೆ ನಡೆಕಲಿತ
ತುಂಬುಗಲ್ಲದ ಎಳೆಯ ಮಗುವೊಂದು ತನ್ನಾಟ-
ದಲಿ ತೊಡಗಿ ಪುಟಪುಟನೆ ನಡೆಯುತ್ತ ಯಾರನೂ
ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ವ್ಯಾಸಪೀಠದ ಕೆಳಗೆ ಅಲೆಯುತಿಹುದು.
ಏನನೋ ವಟವಟಿಸಿ ಜನದ ನಗೆಯೊಳು ತನ್ನ
ನಗೆಯ ತೆರೆಬೆರಸುವುದು. ಏನು ಮುದ್ದಿನ ಮೂರ್ತಿ !
ಏನು ಕಣ್ಣಿನ ಕಾಂತಿ ! ಮೊಗದಿ ಮೆರೆಯುವ ಶಾಂತಿ !
ಈ ಚೆಲುವ ನೋಡಿದರೆ ಬೇರೆ ಕಾಂಬುದು ಬೇಕೆ ?
ಎನಿಸಿರಲು ನನಗೆ ನಾ ಹಿರಿಹಿಗ್ಗಿ ಅಂದುಕೊಂಡೆ :
“ ಜಗದೀಶನೀ ಜಾದುಗಾರಿಕೆಗೆ ಸೋಲುಂಟೆ ?
ಕಾಂಬಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೇರೆ ಅದ್ಭುತವೆಂಬುದುಂಟೆ ? ”

ಜೀವನವೆ !

ಜೀವನವೆ ! ನನ್ನ ಬಾಳಿನ ನಿತ್ಯವಾಹಿನಿಯೆ !
ಹೊಸನೆಲದಿ ಹೊಸತು ರುಚಿಶುಚಿಗಳನು ಪಡೆಯಲಿಕೆ
ನೀ ಹೊರಟು ಬಂದುದೆಲ್ಲಿಗೆ ಈಗ ? ನೆನೆಯುವಿಯ ?
ನಿಲ್ಲದಲೆ ಮುನ್ನಡೆದ ಬರಿಗಮನ ಮುನ್ನಡೆಯೆ ?
ಕಲ್ಲಿನಲಿ ಹುಲ್ಲಿನಲಿ ಬೆಟ್ಟದಲಿ ಘಟ್ಟದಲಿ
ತಡೆಯದಲೆ ಚಣಚಣಕೆ ಸಾರುವುದು ಹಿರಿತನವೆ ?
ಒಳದಿರುಳಿನಲಿ ಪಡೆದ ಬಲವೇನು ತಿಳಿವೇನು ?
ನಡೆನುಡಿಯ ಲೀಲೆಯಲಿ ತೋರುತಿಹ ಕಳೆಯೇನು ?
ನಿನಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿದು ಕಣ್ಣೆಕ್ಕಿ ನೋಡಿರಲು
ಪಾಡಳಿದು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕುಗ್ಗುವುದು ಮನ, ಮುಂದೆ
ಹರಿದು ಹೊಳೆಯುವೆನೆಂದ ತೋರೆಯೊಂದು ಮಲೆಗಳನು
ಸುತ್ತಿ ತಾ ಹೊರಟ ಮೂಲಕೆ ಮತ್ತೆ ಬಂದಂತೆ,
ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟಿದ ಕೋಣ ಮರಮರಳಿ ಕಿರುಚುತಿಹ
ಗಾಣವನು ಅಡಿಸುತ ತಿರುಗಿದೊಲು, ದೀವಿಗೆಯ
ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬವರಿವರಿಯುವ ಹುಳದ ಪಡೆಯಂತೆ,
ಹೊಸನೆಲೆಯ ಕಾಣುವುದು ಅಂತಿರಲಿ ಹಳಕೊಳೆಯ
ಹತ್ತಿರದಿ ಸುಳಿಯುತಿಹೆ, ನಿನ್ನ ನಾಶಕೆ ನೀನೆ
ನೆರವಾಗಿ ; ಆಸೆಯನಿತುತ್ಕಟದ ಸೀಮೆಯನು
ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಧೈಯವೆನಿತೆತ್ತರದಿ ಹಾರಿದರೆ
ತಾನೇನು, ಬಾಳನೀತಿಯ ಅರಿವು ಬೆಳೆದೇನು,
ನಿಚ್ಚದಿರುವಿಕೆಯ ಹಿರಿಯೆಚ್ಚರವ ನೀ ಪಡೆದು,
ಕಾಮನನು ಜ್ಞಾನನೇತ್ರದಿ ಸುಟ್ಟು ತಪದ ತನಿ-
ತೇಜದಲಿ ಮಂಗಲೆಯು ಕೈಹಿಡಿದ ಶಿವನಂತೆ
ನೀ ಮೆರೆಯದಿರೆ ನಿನ್ನ ಬಲ ನೀ ಪಡೆಯದಿರೆ.
ಸುಳಿಯದಿರು ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ, ಹೊಸದಾರಿ ತುಳಿ ಇಲ್ಲಿ
ನಿನಗಾಗಿ ಕಾದಿಹುದು ಹೂತ ಹಿರಿ ಅವ್ಯುತವಲ್ಲಿ.

ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣು

(ಮುಕ್ತಳಂದದಲ್ಲಿ)

ಮಗು,

ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣದಾವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಹಣ್ಣು ?
ಅದೆಂಥ ಚೆನ್ನು !

ನೋಡಿಯೇ ನೋಡುವೆನು ಸವಿದೇ ಸವಿದು
ನೋಟಕ್ಕೆ ದಣವಿಲ್ಲ, ಸವಿಗಿನಿಸು ತಣವಿಲ್ಲ.

ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಲೇನು ಕಂಡೆ ಎಂಬಿಯ ?

ಮಗು, ಏನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಹೇಳು ?

ಎಲ್ಲವನು ಕಂಡೆ ನನ್ನ ನಾ ಕಂಡೆ.

ಮೀನಾಕೃತಿಯ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿನ ಪುಟ್ಟ ನೀಲಾಕಾಶದಲ್ಲಿ
ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಹೊಸ ಕಳೆಯ ಕಪ್ಪು ಸೂರ್ಯನು
ತುದಿಯಿಂದ ತುದಿವರೆಗೆ ತಿರುತಿರುಗಿ ತಿರುಗುವುದ ಕಂಡೆ.

ಅವನಲ್ಲಿ ಚೆಲು ಚಿಕ್ಕ ಬೆಳಕುಬಿಂದುವ ಕಂಡೆ.

ನನ್ನ ಪಡಿಮೂಡಿಸುವ ಕನ್ನಡಿ ಕಂಡೆ.

ನಾನೆ ನಿನ್ನೊಳಗೆ ಸೇರಿ ಒಂದಾಗಿರಲು

ಹಲವುಸಲ ಮುದ್ದಿತ್ತು ಮೈಮರೆತು ಮನಬೆರೆತು

ನೀ ನನ್ನದೆಂದೆ ನೀನೆ ನಾನಾದೆ.

ಮಗು, ಮುದ್ದಿನ ಮೂರ್ತಿಯೆ, ನನ್ನೊಲವಿನ ಕೀರ್ತಿಯೆ,

ಏನು ಹಸನ, ಏನು ಹೊಳಪು, ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣು !

ನೀಲವರ್ಣದ ಕಿರಿಕಿರಿಯ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ

ಮೇಲೆ ತೇಲುವ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲೆಯಂತೆ ನಿನ್ನಾಲಿ

ನನ್ನ ಕರೆಯುತ್ತ ನಗುತ್ತಲಣಗಿಸುತ್ತ ತರತರದ ಲೀಲೆಯಲಿ

ಸುಳಿಯುತ್ತಿರಲು,

ನನಗೆ ಯಾವುದೂ ಬೇಡವೆನಿಸುವುದು ;

ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನೊರಗಿಸಿ ಎದೆಹಾಲನುಣಿಸುತ್ತ
ನಿನ್ನ ನೋಡುವ ನೋಟವೊಂದರಲ್ಲಿಯೇ
ಮೋಕ್ಷವನು ಗಳಿಸಿ ಹಿಗ್ಗನು ಬೆಳಸಿ ಹಾಗೆ ಕೂಡಲೆನ್ನುವೆನು.
ಉಣಿಸೇಕೆ ನೀರೇಕೆ, ಕೆಲಸೇಕೆ ಬೊಗಸೇಕೆ,
ನೀನಿರಲು ನನ್ನಿದಿರು ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣೊಂದಿರಲು ?

*

*

*

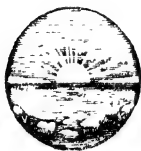
ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆಲ್ಲವೂ ಅದುಭುತದ ಆಗಾರ !
ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರದ ನಿತ್ಯಪ್ರದರ್ಶನದ ಸುವಿಶಾಲಮಂದಿರ !
ಹುಟ್ಟಿದ ಹಸುಗೂಸು ಕಂಡ ಬೆಳಕನೆ
ದಿವ್ಯಲೋಕದ ಕಿರಣವೆಂಬಂತೆ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚಿ
ಬಾಯ ಬೆರಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಎನ್ನೊ ವಟವಟಿಸುತ್ತ
ಕಾಲಮೇಲೆತ್ತಿ ಅಡಿದೆ ಹಾಡಿದೆ.
ಬರಬರುತ ನನ್ನ ಮೊಗನೋಡಿ ಗುರುತಿಸುತ
ಕಿರುನಗೆಯ ಬೀರಿ ನನ್ನೆಡೆಗೆ ಸಾರಿ
ಹೊಸ ದ್ವೀಪವನು ಖಂಡವನು ಶೋಧಿಸಿದ ಸಾಸಿಗನಂತೆ
ಕುಣಿಕುಣಿದೆ, ತಣಿತಣಿದೆ.
ಬೆಳೆದಂತೆ ಹಲವು ಮುಖ ಮುಂದೆ ಸಾರಿದವು :
ಮರ ಹುಲ್ಲು ಹಸುರು, ತರತರದ ಹೂವು,
ನೆಲದ ಕರಿಕೆಂಪು ಮಣ್ಣು, ಹರಳು ಮಳಲು,
ದೀಪ, ಪಾಪಾ, ನಾಯಿ, ಬೆಕ್ಕು, ಹಾರುಹಕ್ಕಿ, ಎಮ್ಮೆಎತ್ತು
ತರತರದ ಗಾಡಿಗಳು, ವಿಧವಿಧದ ನೋಟಗಳು
ಎಲ್ಲವೂ ನಿನಗೆ ಹೊಸದು, ಎಲ್ಲವೂ ನಿನಗೆ ಸೊಗಸು.
ಇವಕೆಲ್ಲ ನೀನೆಕೆ ನಲಿವೆ ಎಂದು ನನಗಚ್ಚರಿ.
ನಾನೇಕೆ ನಲಿವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿನಗಚ್ಚರಿ.
ಅಚ್ಚರಿಯ ಅವತಾರವೆ ! ದಿನದಿನವು ಮರಮರಳಿ
ನೋಡುವ ವಸ್ತುಜಾತ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಳಸಿ

తన్ను జూసతనవ, బిసవంద మాయే మాటగళన్ను
కళేదుకొండిదే ;

హుల్లు హువంతిరలి, ఖగవ్యగవు అంతిరలి,
అపార నభద అంగణదల్లి ప్రతిరాత్రియల్లి
తొరువ చిక్కెగళ లేక్క మిరింద తొక్కయను
అద్భుతద అందవను, అనంతద జేందవను
అరియదాగిదే అనుభవిసదాగిదే నన్న నోటి.
మగు, సీసే ఆదికవి. నిన్న కణ్ణనగే కావ్యగురు.
నన్నింద బందిరువే, నిన్నల్లి నానిరువే.
నన్నల్లి నీ మరళి బా, నిన్న కణ్ణను నన్న
కణ్ణల్లి నిజ్జనందాదివిగేయగాగ ఇరిసు.
నన్న ఒలవిన తపద ఫలవే!
నిన్న దర్శనదింద నన్న దర్శన బేళసు
సత్యవను కాంబ, హిగ్గిన సుగ్గియలి ముళుగేళువ

కణ్ణసీడు.

నన్న ప్రీతియింద బీళదు సీ నన్న కీర్తియాదే.
నిన్న దర్శనదింద బీళదు నా నిన్న కీర్తియాగేనే ?

ಜೀವನದ ಜೊತೆಗಾತಿ

ಕೊಟ್ಟುದನು ಕರುಣೆಯಾ ಬಿಟ್ಟವೆಂದು ?
ಬಿಟ್ಟುದನು ದೊರೆಯದಾ ಪಟ್ಟವೆಂದು
ಜೀವನದ ಜೊತೆಗಾತಿ ನಂಬಿಬಾಳು
ಕರಕರೆಯ ತಾಳದಲೆ ಎಲ್ಲ ತಾಳು.

ಎಲ್ಲ ನವದಂಪತಿಗಳಂತೆ ನಾವು
ಸಲ್ಲಿತ ಸ್ವರ್ಗವನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆವು
ನೀ ನಿನ್ನ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಗೃಹಿಣಿಯಾಗಿ
ನಾನೊಬ್ಬ ಹೊಸಯುಗದ ಯುವಕನಾಗಿ.

೧

ಬಾಳ ಹೊಸತಿಲದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯುತ್ತಿರಲು
ಕನಸುಗುದುರೆಯನೇರಿ ಕರೆಯುತ್ತಿರಲು
ನನ್ನಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಗಗಳು ಗುಡುಗ ಮಿಂಚಿ
ತಾಕಲಾಡಿದವೇಕೋ ಮುನ್ನ ಹೊಂಚಿ.

೨

ಒಲವುಬೇಟದ ಮಾಟವಾಯೆಯಿಂದ
ಸಿಟ್ಟುಸಿಡುಕಿನ ಕ್ಷಣಿಕ ವೇಷದಿಂದ
ತಾಕಲಾಟವ ತೊಡೆದು ನಡೆಯೆ ಮುಂದು
ನಾಪೊಂದೆ ನಮ್ಮ ಕರುಳೊಂದೆ ಎಂದು.

೩

ಲಜ್ಜೆಯಾ ಕರುವಿಟ್ಟ ಬೊಂಬಿಯಾಗಿ
ನನ್ನಿರಿ ನೀನಿರಲು ಮುದುಡಿ ಬಾಗಿ
ಸ್ವಚ್ಛಂದಪ್ರೀತಿಯಾ ಪೂರದಂತೆ
ಮುಂಬರಿದು ನಾ ಕರೆದೆ ಕಾಮನಂತೆ.

೪

ಒಗೆತನದ ಮೊದಲಿನಾ ಸವಿಗಾಲದಿ
 ನೈಗೂಡಿ ಮನಗೂಡಿ ಮುದ್ದಾಟದಿ
 ಮಿಂಚುಬಳ್ಳಿಯ ಹಾಗೆ ನಾವಿಬ್ಬರು
 ಬೆರೆತಾದೆವರೆಚಣದಿ ಏಕಜೀವರು.

೫

ಆ ಬೆರಗುನಿಬ್ಬೆರಗು ಸುಖಸ್ವರ್ಶವು
 ಹಗಲಿರುಳಿನಾ ನಿತ್ಯನವ ಸ್ಫುರಣವು
 ಆಗಿ ಸಾಗಿಸಿತೆಮ್ಮ ಸಂಸಾರವ
 ಕಳೆದೆಲ್ಲ ದಂದುಗದ ಹಿರಿಭಾರವ.

೬

ಕುಶಲಮನವದರ ಬಲದಿಂದ ತಾನು
 ಕನಸುಮನೆ ಕಟ್ಟಲೆಂದಿರದೆ ಏನು ?
 ಇಂತಿಬ್ಬರೂ ಎಳಸಿ ಹವಣಿಸಿರಲು
 ಮರಳಿ ಮುತ್ತಿದವೆತ್ತ ಕರಿಯ ಮುಗಿಲು.

೭

ನಾ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲದಾ
 ಹಂಬಲನು ಬೆಂಬತ್ತಿದಾತನಾದೆ
 ನೀ ನನಗೆ ಹುರುಳೊಂದ ಧೇನಿಸುತಿಹ
 ಹಿರಿದನರಿಯದ ಬಾಲೆಯಂತೆನಿಸಿದೆ.

೮

ಮೊದಲುಂಡ ರಸವೀಗ ವಿರಸವಾಗೆ
 ಬೆರೆಯಲಾರದೆ ಬೆರೆತು ಬಾಳು ಸಾಗೆ
 ಪಲ್ಲಟಿಸಲೊಲವುಮಂತ್ರದಲಿ ನಿನ್ನ
 ಬಳಿಬಂದು ನಾನಾದೆ ಕಾಮಕನ್ನ.

೯

ಆಕಾಶವಿಳಿದಿಂತು ಮಣ್ಣಾಗಿರೆ
 ಮನವೆಲ್ಲ ಕಾಮನೆಯ ಕಣ್ಣಾಗಿರೆ
 ನಿನ್ನ ಮತಿಯನು ಬಲಿಸಿ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ
 ಹೊಸಮಡದಿಯೆಂದೆನಿಸ ಆಸೆಯಳಿಸೆ—.

೧೦

ಇಂತಾದರೂ ನಿಲ್ಲಬಹುದೆ ಬಾಳು
ನೆಳಲುಬೆಳಕಿನ ಪರಂಪರೆಯ ಸೂಳು ?
ಸಂತಾನವನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತ ಬಂತು
ದುಃಖಸಂತಾನವನು ಸೂಚಿಸಂತು.

೧೧

ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದೆ ಬರಿಯ ದುಕ್ಕರಾಸಿ
ನೆರೆಯಾಗಿ ಹರಿದಿತ್ತು ಸೂಸಿಸೂಸಿ
ಒಗೆದೊಂದು ಮಗುವಾಯ್ತು ನಮ್ಮಡಿಯೊಳು
ವಿಧಿಯೊಗೆದ ದುಷ್ಟವೃದ್ಧಾದ ಒಡಲು.

೧೨

ಮೊದಲ ಮಗುವೆಂದು ಲಲೈಸಿ ಬೆಳಸಿ
ಹೊಸ ಕನಸುಗಳ ಕಂಡು ಹಿಂದನಳಸಿ
ಇರಲೆಂದು ನಾವಿರಲು ಬೆಳಗೆಯಿಲ್ಲ
ಬೆಳೆದ ಮಾಂಸದ ಮುದ್ದೆ ಆಗೆ ಎಲ್ಲ.

೧೩

ಕಾಡಲೆನ್ನುವ ವಿಧಿಯ ದಿಗ್ವಿಜಯದಂತೆ
ನೀ ಮುಂದೆ ಬಹುವಿಧದಿ ಬಳಲುತಂತೆ
ಸಾವಪಾಶದಿ ಹೇಗೊ ಹೊರಗೆ ಬಂದೆ
ನಾವು ನಡೆದವು ಕೂಡಿ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ.

೧೪

ಆರೈಕೆಯಲಿ ಆರದೊಲವಿನ ಹಿರಿದು
ದೀಪವನು ನಾನರಿತೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು
ತಾಳ್ಮೆಯಲಿ ತ್ಯಾಗದಲಿ ತಪವ ಗೈದು
ಬಾಳಸೂತ್ರವನರಿದು ನಡೆದೆ ನಲಿದು.

೧೫

ಇಬ್ಬರಲಿ ತೋರಿದಾ ಹೊಸ ಕಾಣಿಕೆ
ನೀಡಿತೆಮಗೊಂದು ಹೊಸಹೊಸತು ಕಾಣಿಕೆ
ಬಾವನ್ನ ತೆಯ್ದಂತೆ ಕಂಪುಗುವೊಲು
ಪರಿಮಳದ ಮಗು ಬಂತು ನಮ್ಮನೆಯಲು.

೧೬

ಕೋಟಿ ಕೋಟಿಲೆಯೆಲ್ಲ ಹಾರಿಹೋಗಿ
ಹತ್ತು ಕಡಲಾಚೆ ಕಣ್‌ಮರೆಯೆ ಆಗಿ
ಸುಖದ ಸ್ವಪ್ನವು ತಾನೆ ಮೈಯ ತಾಳಿ
ಸುಳಿಯಿತ್ತು ಮನೆತುಂಬ ನಿತ್ಯಬಾಳಿ. ೧೭

ನಲಿವಾಗಿ ಈಚೆನ್ನ ಬೆಳೆಯುತಿರಲು
ನಮ್ಮ ಹೃದಯಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯುತಿರಲು
ಗಾಳಿಯಲೆಯಲಿ ಅಲೆವ ನಂಜಿನಂತೆ
ಬೆಳೆಯದಾ ಮಗುವಿಹುದು ಪಂಜಿನಂತೆ. ೧೮

ಸಂಸಾರ ಸುಖದುಃಖಸಮನೆಂಬುದು
ಸಾರನಿಸ್ಸಾರಗಳ ಜೊತೆಯೆಂಬುದು
ಕಾಣುತಿದೆ ಇಂದಿನೀ ಜೀವಿತದಲಿ
ಹೂವೊಂದು ಮುಳ್ಳೊಂದು ಈ ಮರದಲಿ. ೧೯

ಒಂದು ಸೌಖ್ಯದ ಸುಗ್ಗಿ ಇನ್ನೊಂದದು
ಕಂಬನಿಯ ಹಿರಿಬುಗ್ಗೆ ಅಳಲತವರು
ಸುಖವೊಂದೆ ನಮಗುಳಿದು ದುಃಖಮೂಲ
ಅಳಿಯದಿಹುದೇಕೆಂದು ನಿನಗೆ ಶೂಲ. ೨೦

ನನ್ನಿಂದ ಬದುಕಿಂದ ದೈವದಿಂದ
ಪಡೆಯದಿದೆ ನಿನ್ನೆಲ್ಲ ಆಶೆಯಿಂದ
ನಾಬಲ್ಲೆ ನನ್ನ ಕನಸಿನ ಮಂದಿರ
ಬಿದ್ದಿಹುದು ಮುರಿದು ತನ್ನಯ ಹಂದರ. ೨೧

ಇಂತೆರಡು ತಣಿಯದಿಹ ಜವ್ವಲಾಮುಖಿ
ತಮ್ಮ ಬೇಗುದಿಯಲ್ಲಿ ಇಹವು ಅಸುಖಿ
ಕಲ್ಲು ಕರಗಿಸಿ ಲಾವರಸವಾಗಿರಿಸಿ
ಒಂದರೊಂದರ ಮೇಲೆ ಸೂರಾಡಿಸಿ. ೨೨

ಈ ಪ್ರಳಯ ಸಮ ನಿತ್ಯವಿರಸದಲ್ಲಿ
ಸಮರಸದ ಹೊಸಸೃಷ್ಟಿ ಕಂಡರಲ್ಲಿ
ಬಾಳದೃಷ್ಟಿಯ ಪೂರ್ಣ ಪರಿಣತಿಯದು
ನೆಲೆಗೊಂಡು ಕದಲದಲೆ ಮೆರೆಯುತ್ತಿಹುದು,

೨೩

ಆ ತಿಳಿವುಜ್ಞೋತಿಯಾ ಕಿರಣವೊಂದು
ಮೂಡಿಹುದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆದುಬಂದು
ಬಿರುಗಾಳಿಯಲ್ಲಾರಿದಂತಾಗಿಯೂ
ಆರದಿಹ ಸೊಡರಂತೆ ಅದರ ಬಗೆಯು.

೨೪

ನನ್ನ ನೇಹದ ಮಡದಿ ವಿರಸಸಾಕು
ಸಮರಸದಿ ಒಂದಾದ ಬದುಕು ಬೇಕು.
ಇಲ್ಲದಿಹುದಕೆ ಕೊರಗು ಇನ್ನು ಯಾಕೆ?
ಇರುತ್ತಿರಲು ನಾ ನೀನು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೆ.

೨೫

ಒಳಿತಿಗಾಗಿಯೆ ಬಾಳು ಇಹುದು ನಂಬು
ಒಲವು ಎಂಬುದೆ ಜಗವನಾಳ್ವ ಶಂಭು
ಮಾತಾಯ ಮಾಕರುಣೆ ಕಾಯುತಿಹುದು
ಎಲ್ಲ ಜೀವರ ಸೊಲ್ಲ ಕೇಳುತಿಹುದು.

೨೬

ಯಾಕೆ ಮಿಗಿಲಹ ದುಃಖ ? ತುಸುವೆ ಸುಖವು ?
ಯಾಕೆ ನರಕದ ಹಾಗೆ ಲೋಕಮುಖವು ?
ಹೇಳಬಲ್ಲೆನು ಹೇಳಿ ಏನು ತಣಿವೇ ?
ಇದ್ದುದನು ಒಪ್ಪಿಬಿಡು ಮುಂದೆ ನಡೆನೆ.

೨೭

ನಮ್ಮ ಲೇಸಿಗೆ ಎಂದು ಭೋಗಕೆಂದು
ನೆನೆಯಬಾರದ ವ್ಯಥೆಯು ನಿತ್ಯಬಂಧು
ಆಗಿ ತಾನಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲದಿರಲಿ
ಅದನು ಮೀರುವ ಕಲೆಯು ಕುಂದದಿರಲಿ.

೨೮

ಬಾಳು ನೀಡುವುದೆಲ್ಲ ಬೇರೆಬೇರೆ
 ಕೆಲವರಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಸುಧೆಯ ಧಾರೆ
 ಹಲವರಿಗೆ ಬೇವಸದ ಉರಿಯಕೊಳ್ಳ
 ತಾಳಲೆಂದದರೊಡನೆ ಸವಿಯಬಳ್ಳಿ.

೨೯

ಅವರಂತೆ ಅವರು, ನಮ್ಮಂತೆ ನಾವು
 ಬಂದಂತೆ ಬಾಳುವುದು ತಾಳಿ ನೋವು
 ದೊರೆವ ಸುಖ ಸವಿಮಾಡಿ ಅಸುಖವನ್ನು
 ನಮ್ಮೊಳದ ನಲಿವಿಂದ ಮಾಡಿ ಚೆನ್ನ.

೨೦

ಅರವಿಂದನುಕರಂದವೇ !

ಅರವಿಂದ ನುಕರಂದವೇ

ಹೊಸಯುಗದ ಬಿಸವಂದವೆ !

ದಶದಿಕ್ಕುಗಳ ಗಾಳಿಗಾಳಿಯಲಿ
ಜೀವಜೀವದ ಭಾವದಾಳದಲಿ
ದಿವ್ಯಜೀವನರಸದ ತೊರೆಯಾಗಿ
ಹರಿದು ಬಾ ಅರಿವಿನಾ ನೆರೆಯಾಗಿ.

೧

ಹಿಂದಿನಿಂದಿನ ಎಲ್ಲ ತಿಳಿವುಗಳ
ತಿರುಳಾದ ತನಿಜೇನೆ ! ಹಿರಿಬಾಳ
ನರುಗಂಪೆ ! ಚೆಲುವಿಕೆಯ ನನೆಕೊನೆಯೆ !
ಇರುವಿಕೆಯ ಅರಳಿಕೆಯ ಕೊನೆಪೊನೆಯೆ !

೨

ಭಾರತದ ಋಷಿವರರ ಕವಿಗಣದ
ದರ್ಶನದ ಸಾರಮಧು ಬೆರೆಬೆರೆದ
ಪೂರ್ಣಯೋಗದ ಪರಮಪರಿಣತಿಯೆ !
ಸತ್ಯಯುಗಸತ್ಯವನು ಕಂಡ ಮತಿಯೆ !

೩

ಹಿಮದ್ರ್ಯವತದ ಧವಳಶಿಖರವನು
ಕತ್ತಲೆಯ ಕರಿನೆರಳು ಕವಿದು ತಾನು
ಅಣಕಿಸುವೊಲಿಂದಿನೀ ಜಗದಿರವು
ಕೊಳೆಯಾಗಿ ಬಳಸಿಹುದು ನಿನ್ನ ಚೆಲುವ.

೪

ಹೊಳೆ ನೀನು ಹರಿಹರಿದು ಬಾಳ ತೊಳೆ
ಪೂರ್ಣಜೀವನದೆಡೆಗೆ ಚಿತ್ತವೆಳೆ
ನಮ್ಮೊಳದ ಕ್ರತುಕಿಡಿಯ ಚೇತವಿಸು
ಪೂರ್ಣತೆಯ ಪಥದೆಮ್ಮ ಮುನ್ನಡಸು.

೫

ಅಗ್ನಿದಿವ್ಯ

(ಮುಕ್ತಳಂದದಲ್ಲಿ)

ದಿನದಿನವು ಚಣಚಣಕೆ
ಅನುಭವದ ಅಗ್ನಿದಿವ್ಯದಲಿ ಹಾಯ್ದು ಬರುತಿಹೆನು
ಹೌಹಾರಿ ಹುರಪಳಿಸಿದಂತಾಗಿಯೂ
ಉರಿನಾಲಿಗೆಯ ಉರುಬಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಕರಿಕನು ತಾಳಿಯೂ
ಹೊರಬಂದು ಹಗುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತಿಹೆನು.
ಹಲವಾರು ವರುಷಗಳ ಹರವಾದ ಬೀದಿಯಲಿ
ನಡೆದುದೆಲ್ಲವ ನೆನೆಯೆ ಎದೆನಡುಗುವುದು ಮತಿಯುಡುಗುವುದು.
ಯಾವ ರಕ್ತಸಿಯೊ ಮರನುರಳಿ ಬಂದೆರಗಿ
ಸುಖಸ್ವಪ್ನಗಳ ತರಿದೊಗೆದು
ಖಿಕ್ಕೆಂದು ನಗುನಗುತ ನೆಗೆದು
ಹೋಗುತಿರೆ ಕೆನ್ನೀರ ಕಲೆಗಳ ರಂಗವಲ್ಲಿಯೆ
ನನ್ನ ಬಾಳುವೆಯ ಸಿಂಗಾರವಾಗಿಹುದು.
ಅಕೊ ಮಹಾಪಡೆಯಾಗಿ ಬಾನತುದಿಯಿಂದ ತುದಿವರೆಗೆ
ಎರೇರಿ ಬಂದುವು ಮಹಾವಿಪತ್ತಿನ ಮಿಡಿಚೆ
ಯಾಕೆ ಎಂತೆಂಬ ಯೋಚನೆಗೈಯುವ ಮೊದಲೆ
ಹಸಿರಾಗಿ ನಳನಳಿಸುತಿಹ ಬಾಳಬೆಳೆಯನು ಕವಿದು
ಸುಖದ ಬೇರನು ತಿಕ್ಕಿಮುಕ್ಕಿದವು, ಸೊಕ್ಕಿದವು ಗೆಲವಿನಿಂದ,
ಕೈಗೆ ಬಂದೊದಗಿದ ವೈರು ಬಾಡಿ ಬಿದ್ದಿತು ನೆಲಕೆ ಅಂದಿನಿಂದ,
ಮತುಮಾನಗಳ ನಿಯತ ಬರವಿನ ಹಾಗೆ
ಗ್ರಹಣಗಳ ಆಗ್ರಹದ ಆಗಮನದಂತೆ
ಕಾಲಕಾಲಕೆ ಬರುವ ಕುತ್ತವೆ !
ಕಠೋರ ಸುಂದರ ಕರ್ಮವೆ !
ನಿನಗೆ ನಾ ಬಾಗಿದೆನು, ಇಕೋ ಕೈಮುಗಿದು ಬಾಗುತಿಹೆನು.

ಬೀಸಿಹೋಗುವ ಭೀಕರದ ಬಿರುಗಾಳಿ
 ನೆಲದ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಮರಗಳ ಕೆಡವಿ ರಾಸಿರಾಸಿಯಾಗಿಸುವಂತೆ,
 ಎರಗುವ ಬರಸಿಡಿಲು ಜೀವಗಳನುರಿಪುತ್ತ
 ಗೋಳುಗಳ ಹಿಂದಿರಿಸಿ ಹಾಳುಗಳ ಪಸರವನು ಪಸರಿಪಂತೆ,
 ಇಂದೆನ್ನ ಬಾಳುವೆಯ ಮಾಡಿಹುದು ವಿಧಿಯ ಲೀಲೆ
 ಭಯ ಶೋಕ ನಿರಾಶೆ ಕುಕಲ್ಪನೆಗಳ ಕಲ್ಪಲತೆಯ
 ಹತಬಲವಾಗಿ ಕೆಳಬಿದ್ದ ಆತ್ಮದ ಕರುಣಕತೆಯ.
 ಬೇಡಿದುದ ಪಡೆಯದಲೆ ತಬ್ಬಲಿಯಾದ ಚೆನ್ನ ಚೆಲುವ
 ಬೀದಿ ಬೀದಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಸಿಕ್ಕುದನು ನೆಕ್ಕುವಂತೆ,
 ಕಾಮನೆಯ ಬೆಂಬತ್ತಿ ಕಲ್ಪನೆಯ ಪ್ರಪಂಚದಲಿ
 ಅದರ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗೀ ಚಿತ್ತ ಕೈಗೆ ದೊರೆತುದನೆ ಸವಿದು
 ಶಾಂತಿದಾರಿಗೆ ದೂರವಾಗಿ ನೆಲೆದಸ್ಪಿ ಅಲೆಯುತಿಹುದು.
 ಬೆಟ್ಟವೇರುವ ಪಥಿಕ ಕೈಜಾರಿ ಕೊಳ್ಳದಲಿ
 ಚಣಚಣಕೆ ಬೀಳಲಿರುವಂತಾಗಿ ಬಾಯ್ಲಿಟ್ಟ ಹಲುಬುತಿಹುದು.

※

※

※

ಪ್ರೀತಿನಾತೆಯೆ ! ಜೀವಜೀವಗಳ ಒಲವಿನವುಗಳೆಯಲ್ಲಿ
 ತಬ್ಬಿರುವ ತಾಯೆ !

ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯನುಭವದ ತೆರೆಯ ಹಿಂದೆ
 ನೀ ನಿಂತು ನೋಡುತಿಹೆ ನನ್ನೊಡನೆ ಆಡುತಿಹೆ
 ಕೆಲವು ಚಣ ಕೆಂಗಣ್ಣು ಈಶ್ವರಿಯಾಗಿ ಕಂಡರೂ
 ಕೋಪದಲಿ ದಂಡದಲಿ ಕರುಣೆಯವತಾರವಾಗಿ ನೀ ಕಾಯುತಿಹೆ
 ಎಂಬ ನೀನಿತ್ತ ತಿಳಿವೆ ನನ್ನ ತೋಳತಾಯಿತವು, ತಾಯಿ !
 ದುಃಖ ಬಂದಾಗ ಬೆದರುವೆನು ಮುದುರುವೆನು,
 ಬಾಳನಾಕೆಯಿದು ಮುಳುಗಿತ್ತಿನ್ನೆನುಗತಿಯೆಂದು ಗೋಳುವೆನು,
 ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯನು ಬೇಡಿ ಕಾಡುವೆನು.
 ಕೃಪೆಯ ಕೈನೀಡಿ ಮುಳುಗುವುದ ಮೇಲೆತ್ತಿ
 ನೀ ಮುಂದೆ ನಡೆಸಲು ಹಿಗ್ಗಿ ಮಲೆಯುವೆನು,

ಕರ್ಮವಶವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ದಪ್ಪಿನಲಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ ಅಲೆಯುವೆನು.
 ಪ್ರೀತಿಸರಮೇಶ್ವರಿಯೇ, ಜೀವಜಾತದ ಪೂರ್ಣಶಿಲ್ಪದ
 ರೂವಾರಿಯೆ !

ವಿಧಿಭಯದ ಸುಳಿಯಿಂದೆನ್ನ ಹೊರಬೀಳಿಸು,
 ಹಿರಿಯದರ್ಶನದ ಎತ್ತರಕೆನ್ನ ಏಳಿಸು.
 ಬಂದುದೊಲ್ಲವು ಬರಲಿ, ಮುಳುಗುವುದು ಮುಳುಗಲಿ,
 ನೆಲದಿಂದ ಬಾನ ನಡುವರೆಗೆತ್ತಿ ಕೆಳಗೆನ್ನ ನಪ್ಪಳಿಸಿ
 ದುರ್ವಿಧಿಯ ಕಟ್ಟಣಕ ಹೋ ಎಂದು ಕೂಗಾಡಲಿ, ತೂಗಾಡಲಿ,
 ಆತ್ಮಗಳನೆಲ್ಲ ನೀ ಹೂವಾಗಿ ಅರಳಿಸುತ ಹಣ್ಣಾಗಿ ಕಳೆಯಿಸುತ
 ದುಃಖಕ್ಕೆ ಮೋಹಕ್ಕೆ ಕದಲದಿಹ ಕೊಂಕದಿಹ

ವಜ್ರಕಂಬವಾಗುವ ತೆರದಿ

ಮಾಡುವ ಮಾಟದ ಮನೆಯ ಮಗು ನಾನು.

ನಿನ್ನ ನಲ್ಲೊಡೆಯ ಮೇಲೊರಗಿ ನಲಿವುಹಾಲುಂಡು ಅನವರತ

ಬಾಳುವಂತಾಗೇ

ಜನ್ಮಜನ್ಮದವರೆಗೆ ಪೂರ್ಣತೆಯ ನನೆಕೊನೆಗೆ ತಾಳುವಂತಾಗಲಿ.

ತಾಯೆ ! ಅನುಭವದ ಅಗ್ನಿದಿವ್ಯದಲಿ ನೀನೆನ್ನ ಹಾಯಿಸು,

ನಿನ್ನ ನಯನದ ದಿವ್ಯ ಅಗ್ನಿಯನ್ನದರಲಿ ಕಾಣಿಸು !

ಗುರುವೆ

ಆನಂದವಾರಿಧಿಯ ಅಂಚಿನಲಿ ನಿಂದಿಹೆನು
ಈಸಬಲ್ಲರು ಈಸಲೊಲ್ಲದೆಯೆ ಸೋತಿಹೆನು
ಶ್ರೀಶರೆಯ ಮೋಹಿನಿ ಕರೆಯೆ ಜಡದ ಅಡಿಯಾಳಾಗಿ
ಪಡೆದ ಭಾಗ್ಯವನೆಲ್ಲ ನಾ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತಿಹೆನು.

ಗುರುವೆ ! ನೀ ಹಗಲುದೀವಟೆಯಾಗಿ ಸುಳಿಸುಳಿದು
ಇರುಳುಕವಿದಿಹ ಅಂತರಂಗವನು ತೊಳೆದು
ಸಿದ್ಧಿ ಪಥದಲಿ ನಡಸಯ್ಯ ನೇರಾಗಿ
ದಿನದಿನದ ಬಾಳ ಕಣಕಣದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆದು.

ನೆಳಲಿನ ತಂಪೇ !

ನೆಳಲಿನ ತಂಪೇ ನಲಿವಿನ ಜೊಂಪೇ ಓ ಸವಿಸೊಂಪೇ !
ನಿನ್ನ ನೆ ಬಯಸಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಅರಸಿ ಬೆವರನು ಸುರಿಸಿ
ಮೌನದ ಮಾಮರದಡಿಯಲಿ ಒರಗಲು ಧಾವಿಸಿ ಬಂದೆ
ಧ್ಯಾನದ ತಾನದ ತಲ್ಲಿನತೆಯಲಿ ನಿನ್ನಯ ಬಳಸಂದೆ

ಬಯಕೆಯು ಕೊನರಿದ ಕಾಲದಿ ನಿನ್ನಯ ಕನಸನು ಕಾಣುತ
ದಿನದಿನವೂ ನಸುನಿಲ್ಲದೆ ನೆರಳದೆ ನಡೆದನು ಹೂಣುತ
ಸಿರಿಯಲಿ ಉರಿಯಲಿ ಏರಿಳಿತದ ನಿಡುದಾರಿಯ ತುಳಿತದಿ
ನೀನೇ ಗುರಿ, ನಿನಗಾಗಿಯೆ ಸಾಗಿಯೆ ಸಾರಿದೆನಾತುರದಿ. ೧

ನಲುಮೆಯ ಹೊನಲಲಿ ಮಿಂದು ಚೆಲುವಿನಹೂಗಳ ಮುಡಿದು
ನೆಲಮುಗಿಲನು ಚರ-ಅಚರವನಪ್ಪುತ ಅಮರ್ಧನು ಕುಡಿದು
ಮದವೇರಿದ ಬಿಡುಗಣ್ಣನೆ ಎಂಬೊಲು ಗಾಳಿಯ ಕಾಲಲಿ
ಸುಳಿಯುತ ಹರುಷದಿ ಹಾಡುತ ಸೇರಿದೆ ಬಾಳಿನ ಜಾಲದಲಿ. ೨

ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಹೊರಹೊಂಪದು ಕರೆಕರೆಯಲು ಕಣ್ಣೆವುಟುತ
ಹೂಹಂಪಲ ಹೊಸಹಂಬಲ ಮೊಳೆಯಿಸೆ ಹೃದಯವ ಮೀಟುತ
ಸೆರೆಯಾದೆನು ಜಿನ್ನುಜಿನ್ನುಗಿನ ಬಲೆಯಲಿ ಅರಿಯದೆ ಸಿಲುಕಿ
ಸನಿಯದೆ ಇದ್ದರು ನೆನೆಯದೆ ನಿನ್ನನು ಮರವೆಯು
ಮುಸುಮುಸುಕಿ. ೩

ಕನಸಿನ ಕಾವಣ ಕೆಡೆದೊಗೆಯಲು ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಬೀಸಿರೆ
ಗುಡುಗಿನ ಸಿಡಿಲಿನ ಪಡೆಸಾರುತ ಕಿಡಿಮಳೆಯನು ಸೂಸಿರೆ
ಅರೆಗಲ್ಲಿನ ಮಲೆಕರಗಿಪ ದಳ್ಳುರಿ ತಾಳದ ತಿರೆಯೊಲು
ತಿರುಗಿದೆ, ದೊರೆಯದು ತಂಪಿನ ತಾಣವು ಬಿಸುಪಿಗೆ

ಎಂಬವೊಲು. ೪

ಹೊರಬೇಗೆಯ ಬೆಂಕಿಯಲೊಳಕಿಚ್ಚಿನ ನಿಗಿನಿನೆಲೆಯಲಿ
ಅಲೆದಲೆಯುತ ಒಳಗೆಲ್ಲಿಯೊ ನೆಲಸಿದ ಆಸೆಯ ಸೆಲೆಯಲಿ
ಒಡೆದಿಹ ಕನಸಿನ ಕುಡಿಕೆಯ ಚೂರೊಳು ನೀರನು ಮೊಗಿದು
ಕುಡಿದೇಳುತ ಹುರಿದುಂಬುತ ತೆರಳಿದೆ ನಿನ್ನನೆ ಬಗೆಬಗೆದು. ೫

ಬಟಬಯಲಲಿ ಬರಿಗಾಲಲಿ ಸುಡುಮಳಲಿನಮೇಲ್ನಡೆಯುತ
ಉರಿಗುಳ್ಳೆಯ ಮೈದೊಡವಿಗೆ ನಡುಗುತ ನಡುವೆಯೆ ತಡೆಯುತ
ನಂಬಿಗೆಕೊಡೆಯನು ಬಿಡಿಸಿಯೆ ತಾಳ್ಳೆಯ ಕೈಯನು ತಾಳುತ
ಅರೆಚಣವಾದರು ನಿನ್ನಲಿ ತಂಗಲಿ ಮೈಮನವೆನ್ನತ— ೬

ಬಂದೆನು ನೆರಳೇ ಸತ್ವದ ತಿರುಳೇ ತಾಯಿಯ ಕರುಳೇ
ಒರಗುವೆನ್ನಿಲ್ಲಿಯೆ ಮರೆಯುವೆನ್ನೆಲ್ಲವ ಬಾಳಿನ ಹುರುಳೇ
ಸುಖವಿದು ಬೇರಾವುದು ಬೇಕಿಲ್ಲವು. ನಿನ್ನಲಿ ಮುಳುಗಲಿ
ಸರಿಕೆಡಕೆಲ್ಲವು, ಬಂದುದು ಬರುವುದು, ಹರುಷವು ತುಳುಕಲಿ. ೭

ಬಲ್ಲೆನು ಉರಿಯಿದೆ ಸುತ್ತಲು ನಡುನೆತ್ತಿಯ ನೇಸರನಿರೆ
ಸುಡುಗಾಳಿಯು ಮೈತಿವಿವುದು ಬಿಸಿಯುಸಿರದರೊಳು ಕೂಡಿದೆ
ತುಂಟಿನ ತೆರದಲಿ ಸುಂಟರಗಾಳಿಯು ಸುತ್ತುತ ಸುಳಿದಿದೆ
ಅದರಲಿ ಸಿಲುಕಿದ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೊಗವಿದು ಮರಗುತ ಬಳಲಿದೆ. ೮

ಮೌನದ ಮಗುವೇ ಪರಮನ ನಗುವೇ ನೀನೆನಗಾಸರೆ
ಉರಿಯಲ್ಲಿಯು ನೆರೆನಿಲ್ಲುತ ಬಂದಲ್ಲಿಗೆ ನೀ ಬಾರೆ
ನಿನ್ನರಸುತ ನಾ ಬಂದೆನು ನಿಂದೆನು ಇನ್ನಗಲದಿರು
ನಾನಗಲಿರೆ ನೀನರಸುತ ಬೆಂಬಳಿಯಲಿ ನೆಳಲಾಗಿರು. ೯

ಕಡಡಿದ ಕಡಲಿನ ಕಲಮಲದಲ್ಲಿಯೆ ನಾ ಮುಳುಗಿದರು
ನೀನಿರು ಕೆಳಗಡೆ ಮೇಲೆಯೆ ಒಳಗಿನ ಒಳ ಆಳದೊಳು
ಆತನ ಮುಗಿಯದ ಹರಹಿನಹಿಗ್ಗಿಗೆ ನೀ ನೆಳಲಾಗಿಯೆ
ನನ್ನಲಿ ನೆಲಸಲು ಬಾಳುವೆ ಆಗಲಿ ನಿನ್ನಯ ಛಾಯೆಯೆ ! ೧೦

ಅವೇಕ್ಷೆ — ಉವೇಕ್ಷೆ

(ಮುಕ್ತಭಂದದಲ್ಲಿ)

ಅವೇಕ್ಷೆಯ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ

ಚಣಚಣಕೆ ಚಿಗಿತು ನೆಗೆವ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳ

ದಾಂಗುಡಿಯ ರಿಂಗಣದ ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ರಂಗವಾಗಿಹೆನು.

ಉವೇಕ್ಷೆಯ ಉರಿಯಲ್ಲಿ

ಗಿರಿಗೆ ಗಿರಿಯೇ ಬೆಂದು ಹಸುರೆಲ್ಲ ಕಿಡಿಮಸಿಯಾಗೆ

ಹಸುಳೆಬಯಕೆಗಳು ಮಡಿದೊರಗಿದ ಮಸಣವಾಗುವೆನು

ಮುಗಿಲ್ಲದ ಬೆಳೆದು ಮುಗಿದೋರದ ಮರಗಳಂತೆ

ನಾಕಂಡ ಕನಸುಗಳು ಕೆಳಗುರುಳಿವೆ

ಕಾಲರಕ್ತಸನ ಕರಗಸದ ಒಂದೆಳತದಲ್ಲಿ.

ತಪದ ತಾಣವಿದು ಶಾಂತಿಯ ತವರಿದು

ಎಂಬ ಇಂಬಿನಲಿ ಕೈಯಿಟ್ಟ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ

ವಿಷದ ಹಾವುಗಳು ಬುಸುಗುಡುವ ಹುತ್ತವಿದೆ.

ದೊರೆವುದೊಂದೇ—ಕೈಚಾಚಿದತ್ತ ಸೋಲಿನ ಸಿರಿ !

ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಕಾತರಿಸಿ ಬಾಳನ್ನೆ ತೆಯ್ದದಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಜೀವಕ್ಕೆ

ಕಡಿಗಣಿಸುವ ಕಲ್ಲೊಗೆಯುವ ಏಲತನದ ಪ್ರತಿಫಲವು,

ಸ್ನೇಹವಿರತ ಹೃದಯನಾನೆಂಬ ಮಾತುಗಾಣಿಕೆಯು !

ಈ ಗಿರಿಯನ್ನು ಈ ಉರಿಯನ್ನು

ನಿನ್ನ ಮಹಾನಾಟಕದ ಒಂದು ನೋಟವಾಗಿ ಮಾಡಿದವನೆ !

ಅನಂತ ಆಗಸದಂತೆ ನಿತ್ಯಕರುಣೆಯ ಕೊಡೆಯಾಗಿ

ನೀ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರಲು ಯಾಕೆ ಭಯವೆನಗೆ ?

ಗಿರಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಉರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಯಿಸಿ

ಮಿರುಮಿರುಗುವ ಚಿನ್ನದ ಬೆಟ್ಟವಾಗಿಸಿ

ರೂಪಿಸುವ ನೀನಿರಲು ಯಾಕೆನಗೆ ಚಿಂತೆಯ ಕಂತೆ ?

ಕೊಳೆಯೆಲ್ಲ ಕಳೆದೊಗೆದು ಬಾಳತಿಳವನು ಪಡೆದು

ನಿನ್ನ ರೂಪಣಕಲೆಗೆ ನನ್ನದೆಲ್ಲವನು ಮೀಸಲಿಡುವ,

ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನಂತೆ ನೋಡುವ ಬಲವೊಂದೆ ನಾ ಬೇಡುತಿಹೆನು

ತಾಳ್ಮೆಯನು ನೆರೆನೆಮ್ಮಿ ಕಾಲವನು ಗಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ದೂಡುತಿಹೆನು.

ಪಾವನ ಕೃತುವೆ

ಏಳು ಏಳೆನ್ನೊಳದಿ ಕೇಳದೊರಗಿದ ಪರಮ-

ಪಾವನ ಕೃತುವೆ !

ಕೇಳು ಮೊಳಗುವ ಶ್ರುತಿಯ ಮಾಡು ಬಾಳನು ಕೃತಿಯ

ಹೊಸ ಬಿದಿಯ ಸತುವೆ !

ಪ.

‘ ಮಾಡಿದುದ ಮರಳಿ ನೆನೆ ಮಾಡಬೇಹುದನು ನೆನೆ

ಪೂರ್ಣತೆಯ ಪಥದಲಿ

ಮೈಗೆ ಕೊನೆ ಬೆಂಬೂದಿ ಪ್ರಾಣದೇವನು ಅಮರ

ಜನ್ಮಯಾತ್ರೆಯಲಿ.’

೧

ಪೂರ್ಣತೆಯ ಕನಸಿಗಗೆ ನೀನೆ ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿ

ನೀನೆ ಚಾಲಕನು.

ನೀನೆ ನಿದ್ರೆಯೊಳೊರಗೆ ಬಾಳು ಮಣ್ಣುಣಿ ಹುಳವು

ಜೀವ ಪಾಮರನು.

೨

ಮೋಹಮಾಯೆಗಳೆರಗಿ ಮಾಟಮಾಡಿವೆ ನಿನಗೆ

ಚಿರನಿದ್ರೆ ತರಿಸಿ.

ನಡುನಡುವೆ ಎಚ್ಚರಲು ನಿದ್ರೆಯೇ ಸಾಜವೆನೆ

ಭ್ರಾಂತಿಯನು ಬರಿಸಿ.

೩

ಕಂಡ ಕನಸುಗಳೆಲ್ಲ ಕಮರಿ ಹೋಗುತ್ತಲಿಹವು

ಬಾಳು ಬರಿದಾಗಿ.

ನಿನ್ನ ಬೆಂಬಲವಿರದೆ ಮಾತುಮಲ್ಲನು ಜೀವ

ಸೋತು ಸುಣ್ಣಾಗಿ.

೪

ಒಮ್ಮೆ ಜಾರಿದ ಕದಡು-ಕೆಸರಲ್ಲಿ ಕಾಲಿರಿಸಿ

ಕಿತ್ತದಾಗಿಹೆನು.

ಕೀಳಹೋಗಿಯು ಮರಳಿ ಇನ್ನಾಳ ಕೆಸರಿನಲಿ

ಬೀಳುವಂತಿಹೆನು.

೫

ದುಃಖಶತ ದುರ್ಗದಲಿ ಸಿಲುಕಿರುವ ಜೀವನಕೆ

ನೀನೆ ತಾರಕನು.

ನೀನೆದ್ದ ಚಣದಿಂದೆ ಹೊಸತೊಂದು ಬಲದಿಂದೆ

ನಾನೆ ಸಾಗುವೆನು

೬

ಹಾಳು ಬೀಳುಗಳುಳ್ಳ ಮುರುಕು ಮೋಟುಗಳುಳ್ಳ

ಹಂಪೆಬಾಳುವೆಯ

ನೀನೆ ಹೊಸ ಚೇತನೆಯ ಚೆಲುನಗರವಾಗಿಸುತ

ಮೋಡಿಗೈಯುವಿಯ.

೭

ಬಾಳಿನಾದಿಯ ಚಲನ ಸತ್ಕರ್ಮಪ್ರೇರಣನೆ

ಪೂರ್ಣತೆಯ ಶಿಲ್ಪಿ !

ನಿನ್ನ ನಂಬಿಯೆ ನಾನು ಎಲ್ಲವನು ತಾಳಿಹೆನು

ಮುಕ್ತತೆಯ ಕಲ್ಪಿ !

೮

ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೋಟೆಗಳು ಒತ್ತಿರಲು ಕೋಟೆಯೆನೆ

ನಿನ್ನ ಜರ್ಜರಿಸಿ

ತಲೆಕೊಡಹಿ ಸಿಡಿಲಂತೆ ಗಜರಿ ನೀನೇಳುತೀ

ಕರಗುವವು ನುರಿಸಿ

೯

ಕುಂಡಲಿನಿ ಜಾಗರಿಸಿ ಚಕ್ರವ್ಯಾಹವ ರಚಿಸಿ

ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿ

ಅಸುರನಾಶವ ಗೈವ ಧೀರವೀರನೆ ಏಳು

ಒಳರಂಗದಲ್ಲಿ.

೧೦

ಒಂದರೆಕ್ಷಣ

ಒಂದರೆಕ್ಷಣ ನಿನ್ನ ಸ್ಪರ್ಶವು
ತಂದೆ ! ದೊರೆವುದೆ ಪರಮಹರ್ಷವು
ಅಮೃತವರ್ಷವು !
ಮುಂದೆ ಬಾಳುವೆನದರ ನೆನಪಿನ
ನಲಿವುಗೊಡವನು ತಲೆಯಲಾನುತ
ತಣದು ಕುಣಿಯುತ.

ನಿನ್ನ ಸೋಂಕಿನ ಸೆರಗು ತಾಗಲು
ಅರುಹನಲ್ಲವು ನಾನು ಬರುಹನು
ಅರುಹನಾಗಿಸಲೆಂದೊ ಏನೋ
ಮನವ ಮರೆಸುವ ದನಿಯು ಮೊರೆವುದು
ನಿನ್ನ ಕರೆವುದು. ೧

ಅಲ್ಲದಲಿ ಇಡಿಮುಳುಗಿ ಜೀವವು
ತನ್ನ ತಣವಿನ ತಲ್ಪದಿಳಿಯುತ
ಸೊಗವ ತಳೆಯದೆ ಲಘುವ ತೊರೆಯದೆ
ಇಂದು ತೊಳಲುತ್ತಿದೆ. ೨

ಬೇಡಲೊಲ್ಲೆನು ಕಾಡಲಾರೆನು
ನೀನೆ ಬಲ್ಲೆಯ ಎಂಬುದರಿವೆನು
ಅರಿತಮೀರಿದ ಬಯಕೆಯೇತಕೊ
ಒಳಗಿನಾಳದಿ ಹರಿದುಬಂದಿದೆ
ತುಂಬಿ ನಿಂದಿದೆ. ೩

ಕಲ್ಪಕಲ್ಪದಿ ನಿನ್ನ ಶರಣರು
 ಪಡೆದ ಭೂಮದ ಸ್ಪರ್ಶಕಲ್ಪನೆ
 ಎದೆಯ ತಟ್ಟುತ ಜುಮ್ಮದಟ್ಟಿಸಿ
 ಸುಖದ ಸಾಗರ ತೀರ ತೋರಿದೆ
 ಮಾತು ಮೀರಿದೆ.

೭

ಕಲ್ಪನೆಯೆ ತಾನನಿತು ಸೊಗಸಿರೆ
 ನಿಜದ ಸ್ಪರ್ಶವದೆನಿತು ಮಧುರವು
 ಬಂಧದಾಟದ ಅಂದ ಚಂದವು
 ಒಂದುತನದಲಿ ನಿನ್ನ ಆಟದಿ
 ಬೆರೆವ ಮಾಟವು.

೫

ಅರೆಚಣದ ಸೋಂಕಿನಲನಂತವ
 ತಬ್ಬಿ ಉಬ್ಬುವೆ ಹಿಗ್ಗಿ ನುಗ್ಗುವೆ
 ವೈಪರೀತಿಯನು ತೂರಿ ಗಾಳಿಗೆ
 ಗಾಳಿ ನೆಲಜಲವೆಲ್ಲ ನಾನೇ
 ಆಗಿ ಬಾನೇ.

೬

ತಮದ ತಿಂತಿಣಿ ತುಳಿದು ನಿಲ್ಲುವೆ
 ಬೆಳಕುಪುತ್ರಳಿಯಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವೆ
 ಮಿಂಚು ಮುಂಚುವೆ ಸಿಡಿಲು ತಡೆಯುವೆ
 ಬಾಳಗೂಢದ ಕುರುಳತುಡುಕುವೆ
 ತಿರುಳ ಪಡೆಯುವೆ.

೭

ಸಾವುನೋವನು ಮಾಯವಾಗಿಸಿ
 ನಿತ್ಯನೂತನ ಮುಕ್ತಿನಂದನ-
 ದಲ್ಲಿ ತಣವಿನ ತೂಗಿನುಯ್ಯಲೆ-
 ಯಾಡಿಸುತ್ತಲೆ ನೋಡಿ ತಣಿಯನು
 ಹಾಡಿ ದಣಿಯನು.

೮

ಪ್ರೀತಿ ಮಾತೆ !

ವೈಮನದಿ ನೆರೆತುಂಬಿ
ಕಣ್ಣಿನಲಿ ತೆರೆಚಿಮ್ಮು
ಮಾತಿನಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮು
ಪ್ರೀತಿಮಾತೇ ಓ : ಪ್ರೀತಿಮಾತೆ !

ನಿನ್ನ ಕಾಣಿಕೆಯೊಡನೆ
ಕಣ್ಣಿರೆಯಿತ್ತೀ ಬಾಳು
ನಿನಗಾಗಿ ಮೀಸಲವು
ಜನುಮಜನುಮದ ತಪವು.

೧

ಲೋಕ ಲೀಲೆಯಲೆಲ್ಲ
ನಿನ್ನ ಕರುಳಿನ ಕಥೆಯು
ಬರೆದಿಹುದು ನಿಚ್ಚಳದಿ
ನಿಶ್ಯಬ್ದ ಕವನ ತೆರದಿ.

೨

ಹೃದಯ ತುಂಬಿದ ಸಮಯ
ಹಾಡು ಹೊರಸೂಸುತ್ತಿರೆ
ನೆಲ ಮುಗಿಲ ತೆಕ್ಕೆಯಲಿ
ಬೆರೆತೆ ನಿನ್ನಾಳದಲಿ.

೩

ಜೀವಜೀವದ ನಲಿವು-
ನೋವುಗಳು ನನ್ನವೇ
ಆಗಿರಲು ಅನುಭವಿಸಿ
ನಿನ್ನ ಕಂಡೆನು ತಪಿಸಿ.

೪

ಎತ್ತರದಿ ಬಿತ್ತರದಿ
ನಿನ್ನ ಪ್ರೇರಣೆಯಲ್ಲಿ
ನಡೆದಿರಲು ನಿರ್ಮಲದ
ದರ್ಶನವ ಪಡೆದಿರಲು— ೫

ಒರೆದು ನೋಡಲು ಏನೋ
ಮುರಿದು ಮುಕ್ಕಲು ಎಂದೋ
ಕಾಮನೆಯ ಕಣ್ಣಿನೆ
ಸುಳಿಯೆ ಮಿಂಚಿನ ಕನ್ನೆ— ೬

ನಿನ್ನ ಕಂಡಂತಾಗಿ
ಕನ್ನೆ ಯಪ್ಪಿದೆ ನಾನು
ಸುಳ್ಳುಸವಿಯನು ಸವಿದು
ಮುಳ್ಳುಹಾದಿಯ ತುಳಿದು ೭

ಏನು ಹೇಳಲಿ ತಾಯಿ
ಮಸುಳಿಸಿತು ಕಾಣಿಕೆಯು
ಮಾತಿನಲಿ ನೀನಿರಲು
ನೋಟದಲಿ ಮೋಹಿನಿಯು. ೮

ಜಿನ್ನ ಚಿಗರಿಯ ಬಯಸಿ
ಕಾಮಲೋಲಗೆ ಸಿಲುಕಿ
ಬಸವಳದ ಸೀತೆಯೊಲು
ಅಯ್ಯು ಜೀವದ ಸೋಲು. ೯

ಹಲವು ಜನ್ಮದಿ ನೆರೆತ
ಕಲುಷ ಭಾವಗಳೆಲ್ಲ
ನಡುವೆ ತೆರೆ ನಿಲಿಸಿದವು
ಮರವೆಯನು ಬಲಿಸಿದವು. ೧೦

ಸುಖದ ಸ್ವಪ್ನವ ತರಿದು
ತಮ್ಮಯ ಪುಗೈಯಲ್ಲಿ
ಮನದ ಮುಗುದನನು ತಾವು
ಹುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಳಿಸಿದವು. ೧೧

ದೂರ ಕೇಳುತ್ತಲಿತ್ತು
ನಿನ್ನ ಕರುಳಿನ ಕರೆಯು
ಬೆಸುಗೆಯಾಗಿತ್ತಿಲ್ಲಿ
ಹುಸಿಸುಖದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ. ೧೨

ಮರಳಿ ಬಂದೆನು ತಾಯೆ
ನೀನೆ ಗತಿಯೆಂದೊರೆದು
ಭುಲ್ಲವಿಕೆಗಳನಾಚೆ
ಸರಿಸಿ ನೀ ಕೈಚಾಚೆ. ೧೩

ತುಂಬಿ ಬಂದಿತು ಎದೆಯು
ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟಿತು ಮುದವು
ನಿನ್ನ ಸಂನಿಧಿಸುಖದಿ
ಅಗಲಿಕೆಗು ಬಂತು ಸವಿ. ೧೪

ನಿನ್ನ ತೊಡೆಯಲ್ಲೊರಗಿ
ಇನ್ನು ನಿಲ್ಲುವೆ ತಾಯೆ
ನಿನ್ನ ರೂಪವ ಕಂಡು
ನಿನ್ನ ಹಾಲನು ಉಂಡು. ೧೫

ಕಾಮಮಹಿಷಾಸುರನ
ಪಾದದಡಿಯಲ್ಲಿರಿಸ
ಸದಾಸ್ಮಿತೆ ಸಕಲದಯೆ
ಸರ್ವಸಹೆ ಅಭಯಮಯೆ ! ೧೬

ದೇವದೇವತೆಗಳನು
ಬಾಲರಾಗಿಸಿ ನಿನ್ನ
ತೊಟ್ಟಲದಿ ಆಡಿಸಹ
ಅಕ್ಕರೆಯ ಅನಸೂಯೆ ! ೧೭.

ಶುದ್ಧ ಸತ್ವದ ಬೆಳಗೆ
ಸುಖಶಾಂತಿಗಳ ತವರೆ
ನಿರ್ಭೀತೆ ನಿರಹಂತೆ
ಸರ್ವಮಂಗಲನಿರತೆ ! ೧೮

ತನ್ನ ತನವನು ಬಿಡದೆ
ನನ್ನ ತನವನು ತೊರೆದು
ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ
ಬೆರೆಯುವವು ಜೀವನಿಲ್ಲಿ. ೧೯

ಸವಿನುಡಿಯು ಸೂಸುವುದು
ರಸರಾಜ್ಯ ತೆರೆಯುವುದು
ಬಾಳೆ ಹಾಡಿನ ಹೊಳೆಯು
ಆಗಿ ಹರುಷದ ಬೆಳೆಯು. ೨೦

ಆತ್ಮತಪಸಿ

ಮನಹಿಮಾಲಯವಾಸಿ ಆತ್ಮತಪಸಿ !
ಘನಕೆ ಕೈ ಚಾಚಿರುವ ಮಾಸಾಹಸಿ !

ಸೋಲಿಲ್ಲ ತಡೆಯಿಲ್ಲ ಮುಂಬರಿವಿಗೆ
ಗುರಿಯತ್ತ ಮಾಗಿ ಸಾಗಿರುವ ನಿನಗೆ
ಸೋಲಿಹುದು ಗೆಲ್ಲಲಿಕೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸೆ
ತಡೆಯಿಹುದು ಪಡೆಯಲಿಕೆ ಕಿಡಿಯಾದಿಸೆ. ೧

ಕುಳಿರ ಸೋಂಕಿನಲಿ ಕಾವಾರಲೆಂದು
ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಹಿರಿಯಣಕವಾಡಲೆಂದು
ನಗೆಯೆ ಹಿಮವಾದಂತೆ ಸುತ್ತರಿದಿವೆ
ಸಾಲಸಾಲಿನ ಬೆಟ್ಟ ತಲೆಯೆತ್ತಿವೆ. ೨

ಆ ಹಿಮದ ಆ ನಗೆಯ ನೀನಿದಿರಿಸಿ
ಒಳನಗೆಯ ಬೆಳಗಿಂದ ಅದ ಬೆಳಗಿಸಿ
ಸತ್ವದಲಿ ತಲೆದೋರೆ ಅಚಲ ಶಾಂತಿ
ನೀ ಪಡೆವೆ ದಿವ್ಯಜೀವನದ ಕಾಂತಿ. ೩

ಮಧುಮಾಸ ಮೊಗವಡವ ಹಾಕಿಕೊಳುತ
ಗಿಡಬಳ್ಳಿ ಹೂವುಗಳ ರೂವಾಗುತ
ತರತರದ ಮೈಮಣಿಸಿ ಕೈಹೊರಳಿಸಿ
ಹಾಡಿನಲಿ ಕುಣಿತದಲಿ ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿ— ೪

ಬಂದಿರಲು ಕಾಮಗಳ ಕಾಮಿನಿಯರು
ತಪವ ಭಂಗಿಸಬಂದ ಅಪ್ಸರೆಯರು
ಕದಡಿ ಕರಗಿದ ಚಿತ್ತ ಬೆರೆಯೆ ಸವಿದು
ತಿಳಿವನುಣ್ಣಿಸುವೆ ನೀ ತಪದಿ ಬಲಿದು. ೫

ಕೊನೆಯ ಮೊನೆಯಲಿ ನಿಂತು ಜಾನಿಸುತಿರೆ
ಜನುಮಜನುಮದಿ ಬೀಸಿ ಬಂದಂತಿರೆ
ಅಳಿಯಾಸೆ ಕೊಳೆನೆನಹು ಇಣಕುತಿಹವು
ಬೆಳೆಯೆ ನಿನ್ನಯ ಬೆಳಕು, ಮಿಣುಕುತಿಹವು. ೬

ಗೆಲ್ಲಬಾರದ ಬಲವೆ ತುಂಬಿದೊಲವೆ !
ನಿಲ್ಲದೆಯೆ ನಡೆದಿರುವ ತಪದ ಚಲವೆ !
ಕೆಳಹೊಳೆಯ ಪತನಗಳು ಏಸಾದರು
ಪೂರ್ಣತೆಯ ಸಾಗರವ ಬಳಿತರುವವು. ೭

ಬದುಕು ಎತ್ತಿದ ಹೆಜ್ಜೆ ತಪದ ಪಥದಿ
ಮರಣ ಇರಿಸಿದ ಪದವು ದಣಿದ ಚಣದಿ
ನೋವುಕಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಮುಳ್ಳುಮುರಿತ
ನಲಿವುತಣಿವುಗಳೆಲ್ಲ ಹಿಗ್ಗುಕುಣಿತ. ೮

ಮನಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಲ್ಲತ
ಘನ ನಾನು ಎಂದರಿದು ನೆರೆಸೊಲ್ಲತ
ತಪವಿಹುದೆ ಸಿದ್ಧಿಗೇ ಹಿರಿಯ ಗುರುತು
ಘನವಾಗಿ ಘನದಲ್ಲಿ ಬೆರೆವೆ ಅರಿತು. ೯

ಓಂ ಅಶಾಂತಿ:

(ಮುಕ್ತಘಂಟದಲ್ಲಿ)

ಯಾವುದಿಂದಿನ ಮಂತ್ರ ?

ಜೀವಜೀವರ ಹೃದಯಗಹ್ವರದಲ್ಲಿ

ಹೊಕ್ಕಾಡಿ ಹೊರಬಂದು ಮಾತಿನಲಿ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ

ಮರುನುಡಿದ ಮಂತ್ರವಾವುದು ?

ಬೇರಾವುದು ? ಕಿವಿದೆರೆದು ಕೇಳು ಕೇಳು :—

ಓಂ ಅಶಾಂತಿ, ಓಂ ಅಶಾಂತಿ, ಓಂ ಅಶಾಂತಿ.

“ ನನಗಿಲ್ಲ ಶಾಂತಿ ! ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ ಶಾಂತಿ !

ಬೇಕಾದುದೆನಗೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ, ಬೇಡಾದುದೆನ್ನ ತೊರೆದಿಲ್ಲ

ನನಗೆ ಸಲ್ಲುವುದೆನ್ನ ಬಳಿ ಬರಲೊಲ್ಲದು, ಬಾಳು ನಿಲ್ಲದು.

ಕ್ರೂರ ವಿಧಿಯೆನ್ನ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹಿರಿಹೊಂಚು ಹಾಕಿ

ಅನ್ನವನು, ಧನವನ್ನು, ಮಾನವನು, ಸುಖವನ್ನು

ಪ್ರಾಣವೊಂದನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲವನು ಕಸಿಯುತಿದೆ

ಬದುಕಿನಾವಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುದಿಕುದಿಸಿ ಕೊಲ್ಲದೆಯೆ ಕೊಲ್ಲುತಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಕರ್ಮದ ಕಾಡುಕೋಣವನು ತಾನೇರಿ

ವಿಷದ ಬದುಕಿನ ಪಾಶವನು ನಮ್ಮೊಳು ಬೀಸಿ

ಬಾಳಿಸಿ ಸಾಯಿಸುವ ಹೊಸ ಕರಾಳ ಯಮನಂತೆ ! ”

‘ ಬದುಕಿನಲಿ ಸಿರಿಯಿಲ್ಲ, ಸವಿಯಿಲ್ಲ, ನೆಮ್ಮದಿಯಿಲ್ಲ ’—

ಈ ಇಲ್ಲಗಳ ಇಲ್ಲಣವಿಡಿದ ಮನೆಮನೆಗೆ

ಹತ್ತಿದುರಿಯಾಗಿ ಅಶಾಂತಿ ತನ್ನ ಕೆನ್ನಲಿಗೆ—

ತಂಡವನು ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲಿ ಹೊರಚಾಚಿ ಬಾನ ಬಾಚಿ

ನೆರೆಮನೆಗಳ ಸೀದು ತೇಗಿ ತಣೆದು

ಅಶಾಂತಿಪಂಥನ ಬಲಿಸಿ ಶಾಂತಿಯೆಂಬುದ ಕಾಂಬುದೇನೊ !

*

*

*

ಇಲ್ಲದವರಿಗಿಲ್ಲೆಂಬ ಅಶಾಂತಿ.

ಇದ್ದವರಿಗಿನ್ನು ಮಿಗಿಲಾದುದಿಲ್ಲೆಂಬ ಅಶಾಂತಿ.

ಬೇಡಿ ಬಳಲುವ ಎತ್ತರದ ಹದ್ದುಕಣ್ಣಿಗೆ

ಇದ್ದದ್ದು ತೀರ ತುಸು, ಇಲ್ಲವೆಂದರು ಲೇಸು

ಯಾರ ಗೋಣನು ಮುರಿದರೇನು, ಯಾರ ಎದೆಯನು ತುಳಿದರೇನು

ಸುಳ್ಳುನೋಸಗಳನೇಸುಸಲ ಹಾಸಿ ಹೊದ್ದರು ಏನು

ಎಣಕೆಯಿಲ್ಲದ ಹಣ, ಗಣಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸುಖದ ಕ್ಷಣ

ಎಲ್ಲ ಸುಖಸಾಧನ ಬೇಕು, ಇನ್ನೂ ಬೇಕು,

ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ, ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿಗಾನ—

ಕಾಮನೆಗೆ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲ, ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕೊನೆಯಾದುದು.

ಇದ್ದರೂ ಅಶಾಂತಿ, ಇಲ್ಲದಿರೆಯೂ ಅಶಾಂತಿ.

::

::

::

ಈ ಕದಡಿದ ಕೆರಳಿದ ಕಾಲಸಾಗರದಲ್ಲಿ

ಅಶಾಂತಿಯ ದ್ವೀಪಗಳು ಹೊಯ್ದಾಡಿ ಸಿಡಿದೆದ್ದು

ಒಂದನೊಂದನು ತಾಕಲಾಡುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ,

ಬಂಡೆಯಲಿ ಕಾಲೂರಿ ಬಾನಿನಲಿ ಕೈಯೆತ್ತಿ

ಶಾಂತಿಯನು ಬಯಸಿ ಅಶಾಂತಿಯಲಿ ಮುಳುಗಿ

ಚಲಮಲಿಸುತ್ತಿಹ ಮಿಣುಮಿಣುಕನೆತ್ತರದಿ ಬೆಳಗಿ

ನಿಂದಿಹುದೊಂದು ಜೀವದ ದೀಪಸ್ತಂಭ.

ಒಂಟಿಯಾಗಿ ನಿಂದಿಹುದೆ ಅದರ ದಂಭ.

ಕೆಳೆಯ ಬೇಡುವ ಅದರ ಕೈಹಿಡಿದು ಕುಲುಕಿ ಸವಿ ನುಡಿದು

ಕೆಳೆಗಳೆವ ಕುಹಕಿಗಳೆ ಸುತ್ತನೆರೆದಿಹರು.

ಮೊಸಳೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲಿ ಸಿಲುಕಿದ ಹಸುಳೆಯಂತೆ

ಹೊರಬರದೆ ಒಳಗಿರದೆ ವಿಲಿವಿಲಿಸುತ್ತಿಹುದು.

ಹೃದಯದ ಮೊರೆಯ ಕೇಳುವರಿಲ್ಲ,

ತಿಳಿವಿನ ತಿರುಳ ಹೇಳುವರಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾರ್ಥಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಬಲಿಗೈದ ಕುರಿಯ ಸಿಂಗರಿಸಿ

ಹಸುರು ಮೋಯಿಸುವಂತೆ ಸವಿಯಾಡಿ ಕೊಂಡಾಡಿ
ಜೀವಕೊಳ್ಳುವರಿಹರು ಬೇಡಿದಷ್ಟು ಜನ.
ವಕ್ರಪಂಥದ ವಾಮವಿದ್ಯಾನಿಪುಣ ಎರಡುನಾಲಿಗೆಜಾಣ
ನಾಗರಿಕ ನಾಗರಹಾವುಗಳು ಸುತ್ತು ಸುಳಿಯುತಿಹವು.
ಬಾಯ್ಲುಂಬ ಉಚ್ಚತಮ ಉಕ್ತಿಗಳ ಉಚ್ಚಾರ
ಮನವೆಲ್ಲ ಅಧಮತಮ ಭಾವಗಳ ಸಂಚಾರ.
ಆಡುವದೊಂದು, ಮಾಡುವದೊಂದು,
ಆದರೂ ಮಾಡಿದುದಕೆಲ್ಲ ತತ್ವದ ಬೆಂಬಲ,
ನೀತಿಯ ನೆಲಗಟ್ಟು ಇಹುದೆಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯೋಗ !
ಹೃದಯದ ಕೊಳೆಯನ್ನು, ಕೃತಿಯ ಕೀಳ್ಮೆಯನ್ನು
ಮಣ್ಣಿನಲಿ ಮುಚ್ಚಿ ನಿರ್ಮಲನವೆಂದು ತೋರುವ
ಮತಿಯೊಂದ ನೀಡಿಹುದು ಇವರ ದೈವ,
ಆತ್ಮನಾಶಕನೆಮಾಡಿದ ಸೀಳುದಾರಿಯಾಗಿ.
ತನ್ನ ಕರ್ಮದ ಕಾಳಿಮಡುವಿನಲಿ ಸಿಲುಕಿ
ತನ್ನ ಕಾಮದ ಕನಕಮೃಗಕಾಗಿ ನಿಲುಕಿ
ಬಲವ ಪಡೆಯದೆ ಶಾಂತಿ ದೊರೆಯದೆ
ಹುರುಪಳಿಸಿದ ಜೀವವಿದು ಬಂದು ನೆಲಸಿಹುದು
ಇಂಥ ಪಿತೃತ್ವಗಳ ಗಂಟಲಗಾಣರ ನಟ್ಟನಡುವೆ.

::

::

::

ದಿನದಿನಕೆ ಶಾಂತಿಯದು ಹಿಂಜಾರುವುದು
ಅಶಾಂತಿ ಉರಿದೆದ್ದು ತೋರುತಿಹುದು.
ಎಲ್ಲರನು ಪ್ರೀತಿಸು, ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ಹಗೆ ಸಲ್ಲ
ಎಂಬ ಜೀವಕೆ ವಿಧಿಯ ಕಟ್ಟಣಕದ ಕಾಣಿಕೆಯಿದು !
ಪರಿಸರದಿ ಎಳ್ಳನಿತು ಬದಲಿಲ್ಲ.
ಬದಲಿರದೆ ಎಳ್ಳನಿತು ಮುದವಿಲ್ಲ, ತಣವಿಲ್ಲ.
ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಳ ತೊರೆದು ನಿಷ್ಪ್ರಹನಾಗಿ
ನಾನೆಂಬುದನು ನನ್ನದೆಂಬುದನು ನೀಗಿ

ನಿಂತವನೆ ಶಾಂತಿಹೊಂದುವನು ಎಂದಿತು ಗೀತೆ,
 ಸುಖವೆಲ್ಲ ಆತ್ಮದಲಿ ಎಂದು ಸಾರಿದ ಮಾತೆ,
 ಅದು ಹೇಗೆ ತೊರೆಯುವುದು ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಳನು ?
 ನಾನೆಂಬುದಿಲ್ಲದ ಬಾಳಿದೇನು ?

ಸುಖದ ಸಾಗರವನ್ನೆ ನುಂಗಿ ನೀರ್ಕುಡಿಯಲೆನೆ
 ಒಳಗಿಚ್ಚು ನಿಗನಿಗಿಸುತಿರೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಆತ್ಮ ?
 ಸಂತಪ್ತಹೃದಯದ ಭೀಕರಾಕೃತಿ ಕಂಡು
 ವಿವೇಕಶಿಶು ಬೆಬ್ಬಳಿಸಿ ನೆಲತಬ್ಬಿಕೊಂಡಿತು.

ಕಾಮಲೋಹವ ಪ್ರೇಮಪಾರಜದಿಂದ ಹೊನ್ನಾಗಿ
 ಬೇಡಿ ಕೊರಗದೆ ಕೊಡುತ ಹಿಗ್ಗುವ ಕಲೆಯಾಗಿಸಿ
 ಶಾಂತಿಸುಖವನು ಪಡೆದ ಅನುಭವದ ಲಹರಿಗಳು
 ಇಂದಿನೀ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲದಲಿ ಅಡಗಿದವು.

ಬೆಳೆಯುತಿರೆ ಅಶಾಂತಿ ಜೀವ ಕೂಗಿತು ಆಗ :

“ ನಮೋನಮ ಓ ಅಶಾಂತಿ, ನೀನಿಂದು ನನ್ನ ಆರಾಧ್ಯದೈವ !

ನನ್ನ ವೈಯನು ಮುತ್ತು ವಃನವನು ತುತ್ತು
 ಒಳಗೊಳಗೆ ಹೊತ್ತು ದಣದಣಿಸಿ ದಳ್ಳುರಿಯಾಗಿ !

ಹಿಂಜರಿಯದಿರು, ಕನಿಕರಿಸದಿರು,
 ಪ್ರತಾಪಪರಮಾವಧಿಯ ತರುಬದಿರು.

ಜಿಂಯ್ಯಡುವ ಜೀವನದ ವನದೆಲ್ಲ

ಕಾಡುತನವನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆ,

ನನ್ನ ಬಾಳಿನ ಬುರುಕೆಯನು ಹಾರಿಸುತ

ನಗ್ನಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿದು ತೋರಿಸು,

ಅಗ್ನಿದೇವತೆಯಾಗಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ ಸಃತ್ತರಿದು ನಿಲ್ಲು.

ಶಾಂತಿಯೆಂಬುದಿರೆ, ನಿನ್ನ ಗರ್ಭದಿ ಜನಿಸಿ

ಬಂದೀತು, ನಿಂದೀತು ನವಯುಗದ ಅವತಾರವಾಗಿ.

ಓಂ ಅಶಾಂತಿಃ ಓಂ ಅಶಾಂತಿಃ ಓಂ ಅಶಾಂತಿಃ ”

ತಿದ್ದು ಪಡಿ

ಪುಟ	ಸಾಲು	ಕಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
೧೩	೧೦	ತೆರೆದ	ತೆರದ
೧೭	೧೪	ನಡೆದೆ	ನಡೆದೆ ನೀ
೨೩	೧೬	ಕತೆಕುದಿಸಿ	ಕತೆ ಕುದಿಸೆ
೪೦	೭	ಸಾಗಿ	ಸಾರಿ
೬೯	೩	ತೆರೆಯ	ತೆರೆಯ
೮೬	೨	ಸಾರಿದ ಮಾತೆ	ಸಾರಿದ ಮಾತೆ.

